

**RAPORT O STANIE
GMINY PRZYRÓW
ZA 2022 ROK**

MAJ 2023

Spis treści

RAPORT O STANIE GMINY PRZYRÓW ZA 2022 ROK.....	1
1. Informacje ogólne	7
2. Ludność i migracja	7
3. Planowanie przestrzenne	10
4. Oświata	10
5. Infrastruktura komunalna – Gminny Zakład Komunalny.....	12
5.1 Wodociągi	12
5.2 Kanalizacja	13
5.3 Program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	14
5.4 Odpady komunalne	14
5.5 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Przyrów na lata 2011-2032	18
5.6 Rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości prowadzony przez Wójta Gminy Przyrów	19
5.7 Zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych....	19
6. Drogi.....	20
7. Publiczny transport zbiorowy	22
7.1. Gminny transport zbiorowy.....	22
7.2. Powiatowy transport zbiorowy	22
8. Telefonizacja i Internet.....	23
9. Oświetlenie uliczne	23
10. Środowisko naturalne.....	24
10.1. Program Ochrony Powietrza	24
10.2. Rolnictwo.....	25
10.3. Środki z budżetu Województwa Śląskiego uzyskane z tytułu wyłączeń gruntów rolnych z produkcji na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.....	26
10.4. Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB)	27
10.5. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Przyrów na 2022 rok	28
10.6. Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów	29
10.7. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia	30
10.8. Usuwanie odpadów z folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej.....	30
10.9. Programy/plany wdrożeniowe	31
10.10. Konkursy	32
10.11. Geopark Północnej Jury – Kamieniołom Janina	33
11. Bezrobocie.....	34
12. Działalność gospodarcza	35
13. Bezpieczeństwo	37
14. Administracja	39
14.1 Polityka kadrowa, zarządzanie zasobami i doskonalenie zawodowe	39

14.2.	Umowy	39
14.3.	Uchwały Rady Gminy	40
14.4.	Czynności z zakresu USC	40
15.	Finanse gminy	41
15.1	Dochody bieżące	41
15.2.	Dochody majątkowe	42
15.3.	Wydatki budżetu	44
16.	Mienie Gminy	46
17.	Zakup preferencyjnego paliwa stałego (węgla kamiennego) z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych z terenu gminy Przyrów	48
18.	Inwestycje gminne zrealizowane w roku 2022	49
19.	Wyróżnienia Wójta Gminy Przyrów – „Przyjaciół Gminy Przyrów”	58
20.	Wniosek o nadanie statusu miasta miejscowości Przyrów	62
21.	Pomocy dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	63
22.	Pomoc społeczna	64
23.	Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Przyrowie	70
24.	Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Przyrów na lata 2016-2022	76
25.	Strategia Rozwoju Gminy Przyrów na lata 2023 – 2030	76

Szanowni Państwo!

Przekazuję Państwu kolejny Raport o stanie Gminy Przyrów, który podsumowuje moją pracę jako organu wykonawczego w roku 2022. Raport zawiera rzetelne informacje z poszczególnych dziedzin funkcjonowania gminy, przygotowane przez merytoryczne komórki organizacyjne Urzędu Gminy oraz jednostki organizacyjne. Opracowanie ma charakter interdyscyplinarny, obejmuje szeroki zakres zagadnień związanych z rozwojem lokalnym i jakością życia mieszkańców Gminy Przyrów. Mam nadzieję, że zebrane tutaj dane pozwolą Państwu na samodzielną analizę i ocenę poczynionych przeze mnie działań na rzecz rozwoju naszej Gminy.

Rok 2022 był dla nas wszystkich kolejnym trudnym i nieprzewidywalnym okresem. Po mijającym okresie pandemii, z jaką przyszło nam się zmierzyć w latach 2020-2021 i związanym z tym kryzysem, który dotknął również obszaru działań wspólnoty samorządowej, musieliśmy stawić czoło kolejnym wyzwaniom. 24 lutego 2022 roku obudziliśmy się w całkiem innej rzeczywistości. Agresja Rosji na Ukrainę wyznaczyła nowe kierunki zadań dla samorządów, w tym i dla naszej Gminy. Wojna wymusiła na nas wiele innych, dodatkowych obowiązków, których dotychczas nie realizowaliśmy, takich jak: organizacja pomocy uchodźcom, czy działania w zakresie zakupu preferencyjnego paliwa stałego (węgla kamiennego) z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych z terenu Gminy Przyrów. Znaczący wzrost cen paliwa, opału i wielu innych niezbędnych artykułów oraz usług, galopująca inflacja, podwyżki stóp procentowych, niepewna sytuacja za naszą wschodnią granicą – to problemy, z jakimi przyszło nam się borykać w 2022 roku. Ten trudny dla nas wszystkich czas powodował niepewność i obawy związane z bezpieczeństwem naszym i naszych bliskich.

Jednak pomimo tych niesprzyjających warunków do sprawnego działania uważam, że rok 2022 był następnym dobrym rokiem dla Gminy Przyrów. Zrealizowaliśmy wiele inwestycji, a na kolejne pozyskaliśmy rekordowe dofinansowania.

Wszystkie te działania były możliwe dzięki zaangażowaniu pracowników Urzędu Gminy Przyrów oraz jednostek organizacyjnych, którym w tym miejscu pragnę serdecznie za to podziękować. Trud, jaki wkładaliście Państwo w tą ciężką, samorządową pracę dał pozytywne, wymierne efekty.

Zachęcamy do zapoznania się z opracowaniem, które pozwoli na kompleksową i obiektywną ocenę funkcjonowania Gminy Przyrów w 2022 r.

Życzę Państwu przyjemnej lektury.

Wójt Gminy Przyrów

Robert Nowak

1. Informacje ogólne

Gmina Przyrów położona jest w powiecie częstochowskim, na wschód od Częstochowy. Zajmuje obszar 80,4 km². Obejmuje 15 miejscowości: Przyrów, Bolesławów, Zarębice, Aleksandrówka, Stanisławów, Wiercica, Staropole, Zalesice, Julianka, Sygontka, Sieraków, Wola Mokrzeska, Smyków, Knieja i Kopaniny, które tworzą 11 sołectw.

Rys. Mapa obszaru Gminy Przyrów

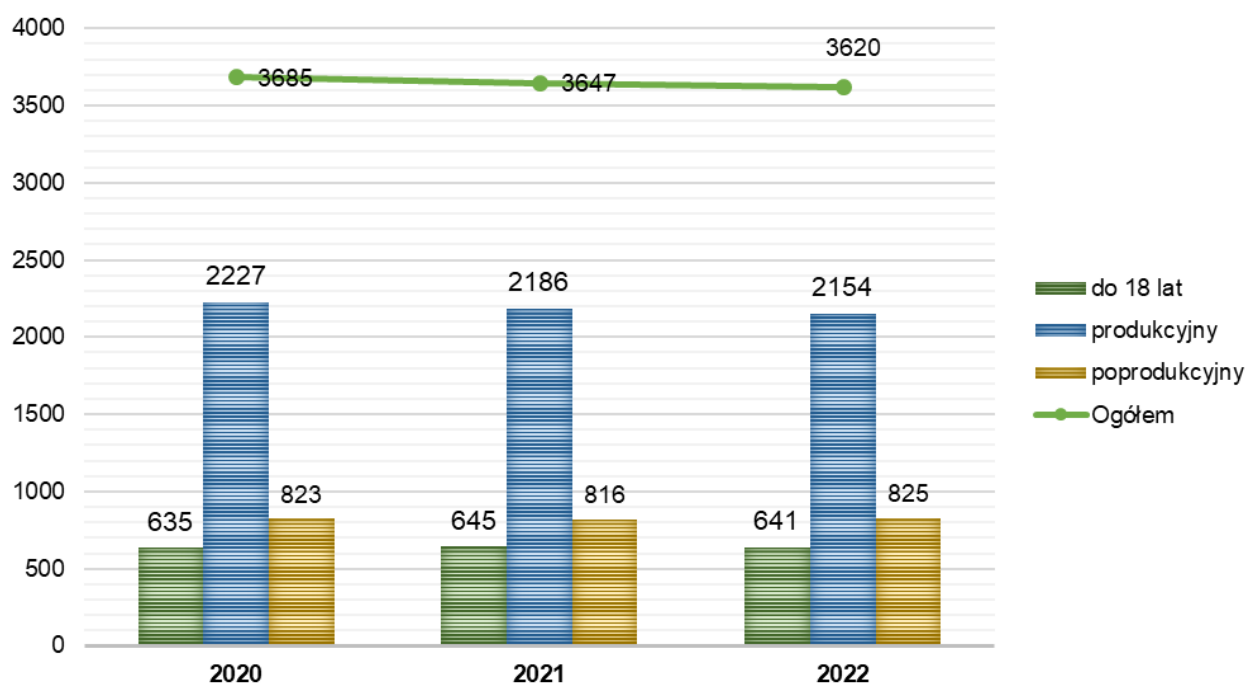
Źródło: Opracowanie Deska Robert

2. Ludność i migracja

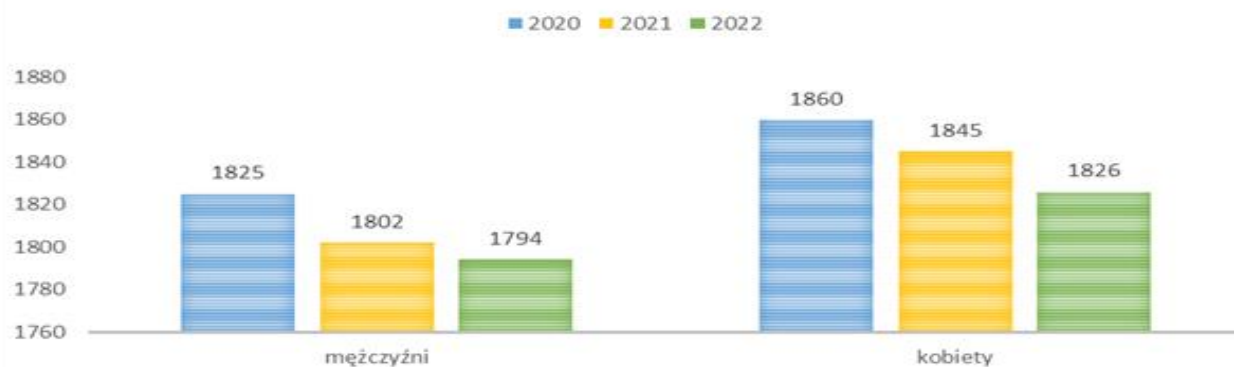
Gminę Przyrów, na podstawie rejestru mieszkańców, zamieszkuje obecnie 3620 mieszkańców, w tym 1794 mężczyzn i 1826 kobiet. W tzw. wieku "produkcyjnym" jest 2154 osób, co stanowi 59,50% wszystkich zamieszkałych na obszarze naszej gminy, 825 mieszkańców to emeryci (22,79%), natomiast 641 osób to dzieci i młodzież do 18 lat (17,71%). Należy zwrócić uwagę na stale zmniejszającą się ilość mieszkańców.

W roku 2022 nastąpił spadek o 27 osób. Zmniejszył się również udział osób w wieku produkcyjnym o 28 osób.

STRUKTURA LUDNOŚCI GMINY PRZYRÓW WG WIEKU W LATACH 2020-2022

STRUKTURA LUDNOŚCI GMINY PRZYRÓW WG PŁCI W LATACH 2020-2022

Migracja w poszczególnych miejscowościach gminy:

Miejscowość	2021	2022	saldo	urodzenia	zgony
Aleksandrówka	98	97	-1	0	1
Bolesławów	158	153	-5	2	1
Julianka	99	99	0	2	2
Knieja	33	35	+2	0	0
Kopaniny	22	24	+2	0	0

Przyrów	1116	1106	-10	8	10
Sieraków	213	209	-4	0	0
Smyków	64	65	+1	0	0
Stanisławów	79	79	0	1	0
Staropole	224	223	-1	4	4
Sygontka	252	248	-4	4	6
Wiercica	228	232	+4	2	2
Wola Mokrzeska	362	369	+7	6	2
Zalesice	357	352	-5	2	7
Zarębice	342	329	-13	1	7
Ogółem	3647	3620	-27	32	42

Statystyka zdarzeń w ewidencji ludności w okresie: 2022.01.01 – 2022.12.31.

POBYT CZASOWY:

Ilość zameldowań na pobyt

czasowy: 20

w tym cudzoziemców: 3

Ilość wymeldowań z pobytu

czasowego: 5

w tym cudzoziemców: 0

POBYT STAŁY:

Ilość zameldowań na pobyt
stały:

94

w tym cudzoziemców: 1

Ilość zameldowań spoza
gminy:

32

Ilość wymeldowań z pobytu
stałego:

121

w tym cudzoziemców: 0

ZDARZENIA USC:

Ilość urodzeń mieszkańców: 32

Ilość zgonów mieszkańców: 42

INNE:

Ilość nadanych nr PESEL dla UKR: 125

Ilość wydanych dowodów osobistych: 295

3. Planowanie przestrzenne

W 2022 r. nadal kontynuowana była procedura zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w granicach administracyjnych sołectw: Sieraków, Sygontka, Staropole oraz Zalesice, a także zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przyrów obejmującego cały jej obszar.

Celem podjętej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów jest umożliwienie realizacji inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii, umożliwienie mieszkańcom i przedsiębiorcom wprowadzenie zmian, pozwalających na rozwój zgodny z celami rozwoju gminy oraz uwzględnienie uwarunkowań wynikających ze zmian stanu prawnego. Wprowadzenie ww. zmian służyć będzie zapewnieniu ładu przestrzennego i warunków do zrównoważonego rozwoju gminy. W bieżącym roku wydano 3 decyzje o warunkach zabudowy dla terenów nie objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

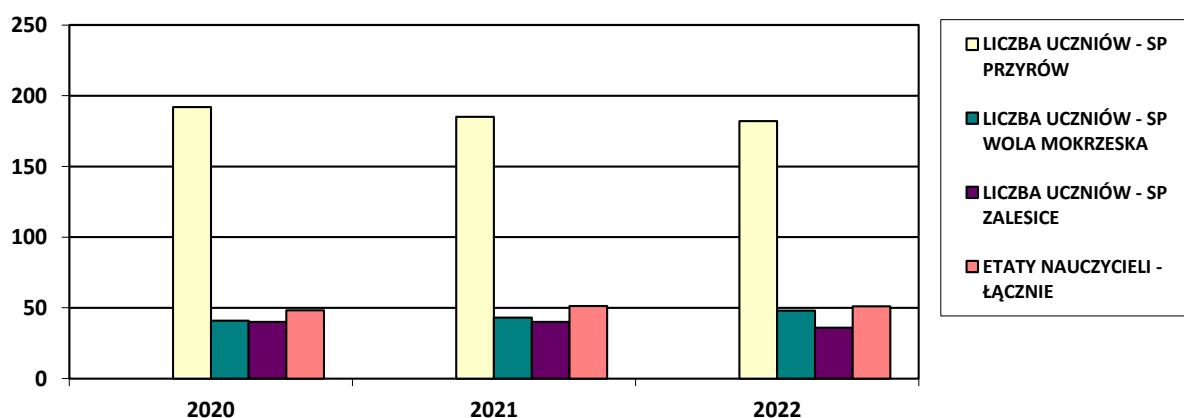
Wystawiono 107 zaświadczeń o przeznaczeniu działek w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego oraz 35 wypisów z Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.

4. Oświata

Na terenie Gminy Przyrów funkcjonuje jeden publiczny Zespół Szkolno – Przedszkolny, będący jednostką organizacyjną Gminy, w skład którego wchodzi następujące placówki: Szkoła Podstawowa w Przyrowie licząca w 2022 roku 182 uczniów oraz Gminne Przedszkole w Przyrowie, do którego w roku sprawozdawczym uczęszczało 86 dzieci. Na naszym obszarze działają również niepubliczne szkoły podstawowe: NSP w Woli Mokrzeskiej (48 uczniów) i NSP w Zalesicach (36 uczniów), prowadzone przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Przyrów oraz oddziały przedszkolne w Woli Mokrzeskiej (18 dzieci) i w Zalesicach (14 dzieci).

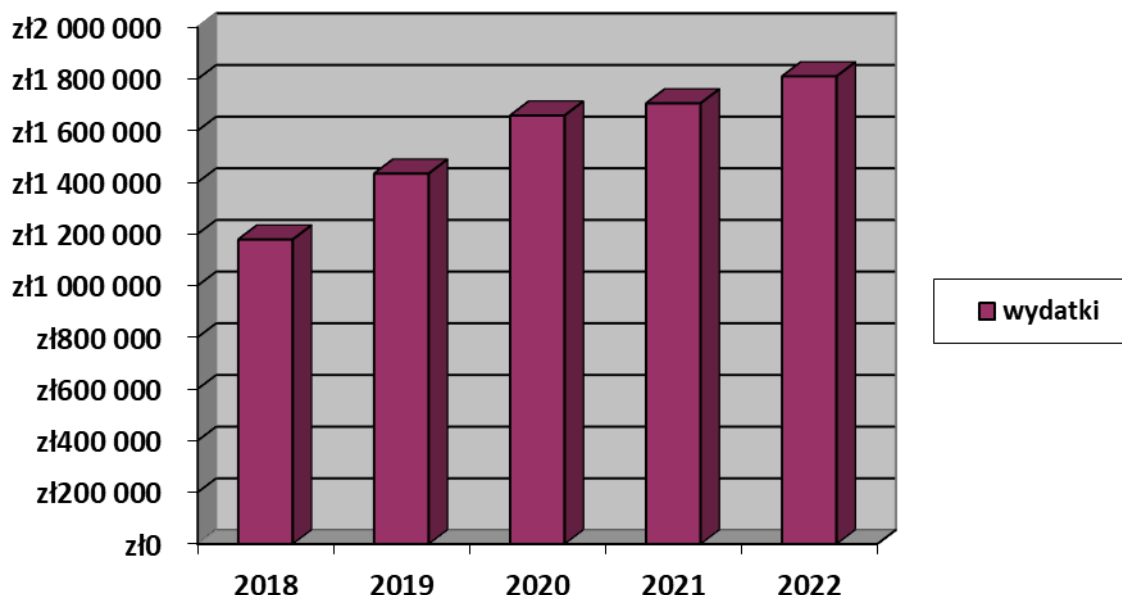
W publicznych placówkach obsadzonych było 26,51 etatów nauczycielskich (21 pełnych, 5,51 niepełnych (9 osób)) oraz 13 etatów pracowników administracji i obsługi. W NSP w Woli Mokrzeskiej obsadzonych było 12,28 etatów nauczycielskich (7 pełnych, 5,28 niepełnych (12 osób)), razem 20 nauczycieli oraz 1,88 etatu obsługi. W NSP w Zalesicach obsadzonych było 12,24 etatów nauczycielskich (5 pełnych, 7,24 niepełnych (14 osób)), razem 19 nauczycieli oraz 2,25 etatów obsługi.

	LICZBA UCZNIÓW W SP W PRZYROWIE	LICZBA UCZNIÓW W SP W WOLI MOKRZESKIEJ	LICZBA UCZNIÓW W SP W ZALESICACH	ETATY NAUCZYCIELI – ŁĄCZNIE W 3 PLACÓWKACH
2020	192	41	40	48,26
2021	185	43	40	51,22
2022	182	48	36	51,03

Przy Szkole Podstawowej w Przyrowie funkcjonuje hala sportowa. Szkoły posiadają świetlice, w których dzieci oczekują na lekcje i dowóz do domu. Wszystkie placówki wyposażone są w pracownie komputerowe. Wprowadzamy również dożywianie dzieci, w tym celu zostały utworzone punkty wydawania posiłków. Uczniowie dowożeni byli do szkół i przedszkoli autokarem należącym do Gminy. Dowóz realizowany jest również przez zewnętrzną firmę transportową – Robert Opara Przewóz Osób na zasadzie zakupu biletów miesięcznych na dowóz dzieci i odbywa się na trasach: Przyrów – Zarębice oraz Przyrów – Wola Mokrzeska.

Niestety stale wzrasta kwota pieniędzy, którą Gmina zmuszona jest dokładać do przekazywanej przez Państwo subwencji oświatowej, z powodu drastycznie rosnących kosztów funkcjonowania placówek.

Zestawienie wydatków poniesionych z dochodów własnych Gminy na oświatę (subwencja oświatowa minus wydatki)

5. Infrastruktura komunalna – Gminny Zakład Komunalny

Gminny Zakład Komunalny (GZK) jest jednostką organizacyjną Gminy, powołaną do realizacji zadań związanymi z dostarczaniem wody, odprowadzaniem ścieków i zadaniami zleconymi, w tym zbieraniem odpadów komunalnych z terenu Gminy. GZK w roku 2022 zatrudniał 11 osób.

5.1 Wodociągi

Sieć wodociągowa funkcjonuje we wszystkich miejscowościach na terenie naszej Gminy: Przyrów, Bolesławów, Zarębice, Aleksandrówka, Stanisławów, Wiercica, Staropole, Zalesice, Julianka, Sygontka, Sieraków, Wola Mokrzaska, Smyków, Knieja i Kopaniny I. Jej łączna długość wynosi 72,9 km.

W tym:

- magistrala 1,2 km długości
- sieć rozdzielcza 48,2 km
- sieć przyłączeniowa do odbiorców (przykanaliki) 23,5 km

- ilość przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania - 1266 szt.

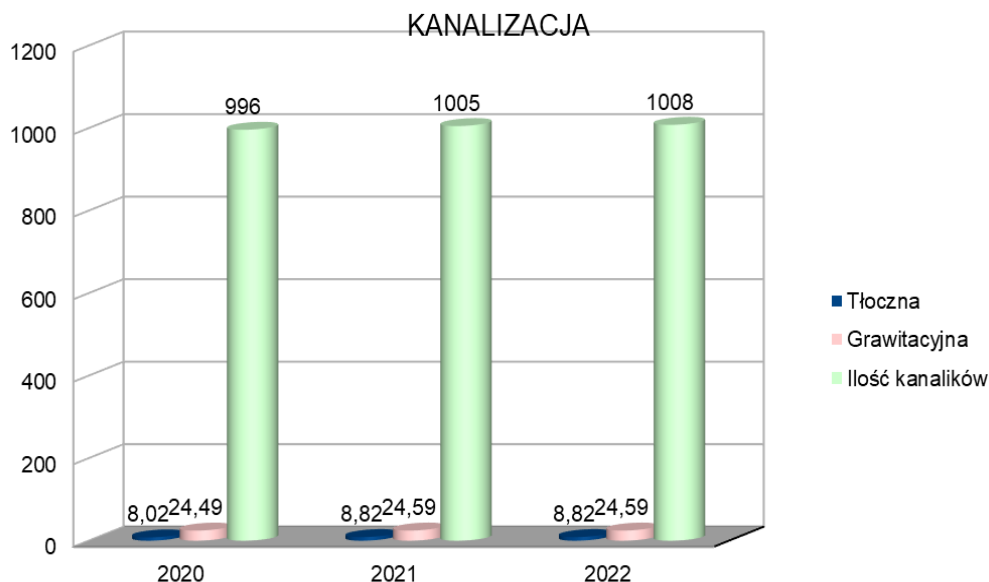
Ww. sieć jest zaopatrywana w wodę przez dwa ujęcia – ujęcie w Stanisławowie o wydajności 352,2m³/doba i ujęcie w Juliance o wydajności 200m³/doba. Funkcjonuje również ujęcie w m. Dąbek w Gminie Dąbrowa Zielona, jako ujęcie rezerwowe. Cała sieć na terenie Gminy połączona jest w jedną całość, co daje możliwość podania wody w razie potrzeby z każdego ujęcia na teren wszystkich miejscowości. W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. GZK sprzedał 97.589,4 m³ wody.

5.2 Kanalizacja

W miejscowościach Przyrów, Aleksandrówka, Stanisławów, Zarębice, Wiercica, Zalesice, Staropole i Sygontka posiadamy 35,07 km sieci kanalizacyjnej grawitacyjnej, tłocznej i ogólnospławnej, 1008 szt. przykanalików do posesji oraz oczyszczalnię ścieków o wydajności 500 m³/doba (obecnie oczyszcza ok. 218 m³/doba). Ilość przyłączonych mieszkańców do kanalizacji wynosi 2798 osób, co stanowi 77% ogółu mieszkańców.

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. oczyszczonych zostało 80.875,70 m³ dopływających i dowożonych ścieków.

Rok	WODOCIĄGI		KANALIZACJA			
	długość (km)	liczba gospodarstw	długość (km)		ogólnospławna	ilość kanalików
			grawitacyjna	tłoczna		
2020	72,9	1261	24,49	8,02	1,66	996
2021	72,9	1264	24,59	8,82	1,66	1005
2022	72,9	1266	24,59	8,82	1,66	1008

5.3 Program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków

Zarządzeniem nr Or.0050.69.2021 Wójta Gminy Przyrów z dnia 08.11.2021 r. przyjęty został Regulamin realizacji „Programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie Przyrów na lata 2019-2023” na rok 2022. W związku z planowaną do realizacji budową kanalizacji w m. Julianka zainteresowanie Programem w 2022 roku było mniejsze. Zasady przyznawania dotacji nie uległy zmianie. Wysokość dofinansowania, tak jak przy wcześniejszych naborach, wynosiła 90% kosztów kwalifikowanych zadania, lecz nie więcej niż 9.900 zł.

5.4 Odpady komunalne

Od 1 lipca 2013 roku obowiązują nowe zasady odbioru odpadów. Podmiotem odpowiedzialnym za organizację i funkcjonowanie systemu jest gmina. Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm.) zobowiązuje gminę do zorganizowania odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

System gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Przyrów reguluje Uchwała nr XX/135/2021 Rady Gminy Przyrów z dnia 26 marca 2021 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Przyrów oraz Uchwała nr XXXII/205/2022 Rady Gminy Przyrów z dnia 11 marca 2022 roku w sprawie zmiany uchwały nr XX/135/2021 Rady Gminy Przyrów z dnia 26 marca 2021 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Przyrów. Regulamin ten określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Przyrów, dotyczące wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, obejmujące uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości do użytku publicznego, rodzaje pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych i ich utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, częstotliwość odbioru odpadów komunalnych, wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe.

Liczba mieszkańców Gminy w roku 2022, na podstawie danych pochodzących ze złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosła – **3106 osób**. Liczba właścicieli nieruchomości od których zostały odebrane odpady komunalne w roku 2022 wyniosła – **1287**.

Poniżej wykaz podmiotów odpowiedzialnych za odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych na terenie Gminy Przyrów w roku 2022.

Nazwa i adres podmiotu	Zakres umowy	Okres obowiązywania umowy
Gminny Zakład Komunalny w Przyrowie, ul. Częstochowska 7 42-248 Przyrów	Odbiór i transport odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Przyrów	01.01.2019-nadal
Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o., ul. Podmiejska 53 42-400 Zawiercie	Przyjmowanie do zagospodarowania masy odpadów komunalnych – papier i tektura, tworzywa sztuczne, metal, szkło	01.01.2022-31.12.2022
PZOM STRACH Sp. z o.o. Ul. Przemysłowa 7 Konopiska	Przyjmowanie do zagospodarowania masy odpadów komunalnych – niesegregowane (zmieszane), gabaryty, kuchenne, BIO	01.01.2022-31.12.2022
Krynicki Recykling S. A. Ul. Iwaskiewicza 48/23 10-089 Olsztyn	Odbiór opakowań szklanych oraz stłuczki szklanej	04.01.2022–31.12.2022

Poniższa tabela przedstawia ilość odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy Przyrów w roku 2022.

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów
Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o.,	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	76,18	R12
	15 01 04	Metale	2,00	R12

ul. Podmiejska 53 42-400 Zawiercie	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	17,30	R12
PZOM STRACH Sp. z o.o. Ul. Przemysłowa 7 Konopiska	20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	487,26	R12
	20 02 01	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	13,44	R3
	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	21,98	R12
Krynicki Recykling S.A. Lubliniec Ul. Iwaszkiewicza 48/23 10-089 Olsztyn	15 01 07	Opakowania ze szkła	74,00	R5
KOS SP Z O.O. Ul. Wodna 4 30-556 Kraków	20 01 23* 20 01 35* 20 01 36	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	5,6600	R12
Firma Handlowo-Usługowa Andrzej Bajor Ul. Sadowa 10 42-244 Wancerzów	20 01 36 20 01 23*	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	0,7510	R12

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1530), wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2022 r. powinien wynieść co najmniej 25 %. Na podstawie rocznych sprawozdań przedsiębiorców odbierających odpady komunalne z terenu gminy ww. wskaźnik, obliczony dla roku 2022, wyniósł **30,84 %** co oznacza, że ustawowy wymóg został osiągnięty.

Zgodnie z zawartymi umowami odpady komunalne z terenu Gminy Przyrów przekazywane były do instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Poniżej zestawienie kosztów poniesionych przez Gminę Przyrów w roku 2022 na system gospodarowania odpadami komunalnymi.

Rodzaj kosztów	Wydatkowana kwota [w PLN]
Zakup worków i pojemników	26 997,80
Koszty zatrudnienia pracownika	60 287,16
Koszty utrzymania pojazdu (w tym paliwo)	96 579,16
Koszty odbioru odpadów z terenu gminy - ZGK w Zawierciu	77 126,04
Koszty odbioru odpadów z terenu gminy – PZOM STRACH Konopiska	300 087,92
Koszty utrzymania programu	3 805,28
Wywóz odpadów komunalnych GZK Przyrów	152 456,33
Koszty komornicze, podatek od środków transportowych śmieciarki	2 710,00
Koszty inwestycyjne	18 305,00
RAZEM	738 354,69

Gmina Przyrów w pełni realizuje obowiązki w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Działa zgodnie z przepisami prawa oraz obowiązującymi zasadami ochrony środowiska. Odpady komunalne odbierane były od mieszkańców w systemie zbiórki bezpośredniej z posesji. Mieszkańcy mieli również możliwość przekazania odpadów do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który mieści się przy ul. Filtrowej w Przyrowie. Wszystkie odpady komunalne odebrane z terenu gminy zagospodarowano zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

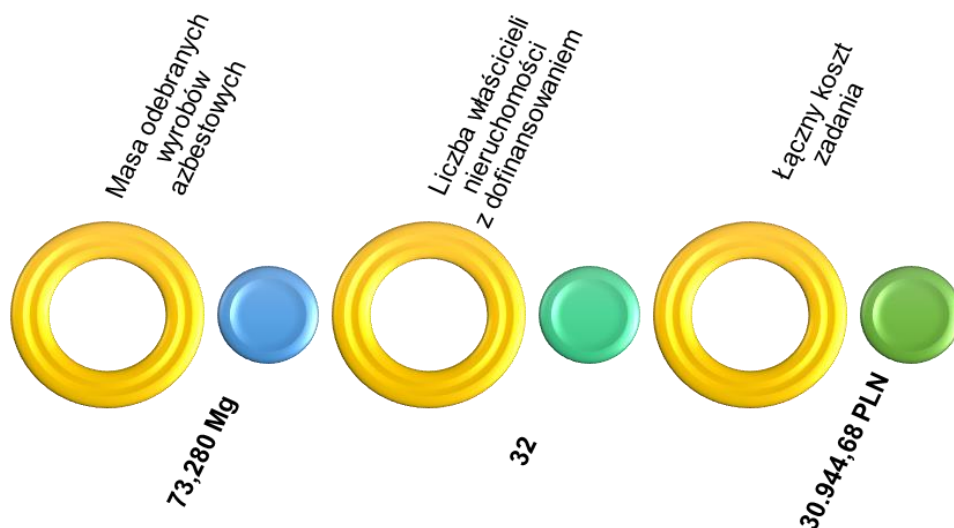
Na Rynku w Przyrowie 22 stycznia 2022 roku pojawił się pierwszy w naszej Gminie kosz w kształcie serca na plastikowe nakrętki. Serce na nakrętki ma na celu nie tylko dbałość o segregację odpadów, ale przede wszystkim to pomocna dłoń dla potrzebujących. Dochód ze sprzedaży zebranych nakrętek przekazywany jest na leczenie i rehabilitację osób potrzebujących z terenu naszej Gminy i nie tylko. Można tam wrzucać wszelkie plastikowe nakrętki, bez względu na kształt, czy kolor. Mogą to być nakrętki np. po napojach, kawie, mleku czy jogurtach. W pojemniku zostawić możemy również zakrętki po chemii gospodarczej, po płynach do zmywania, szamponach i płynach do płukania. Ważne, by nie dorzucać do nakrętek innych przedmiotów. Kosz na nakrętki został sfinansowany ze środków własnych budżetu Gminy Przyrów.

5.5 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Przyrów na lata 2011-2032

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Przyrów ma na celu wyeliminowanie wyrobów zawierających azbest znajdujących się na terenie Gminy. Realizacja założeń Programu wpływa na poprawę stanu środowiska na terenie Gminy Przyrów.

Realizacja założeń Programu usuwania wyrobów zawierających azbest wpływa na poprawę stanu środowiska na terenie Gminy Przyrów.

W 2022 r. Gmina Przyrów złożyła wniosek do WFOŚiGW w Katowicach o dofinansowanie zadania pn. „Pakowanie, odbiór, transport oraz unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z budynków stanowiących własność osób fizycznych z terenu Gminy Przyrów

w 2022 roku”. W ramach zadania odebrano i unieszkodliwiono wyroby zawierające azbest od 32 właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie Gminy.

5.6 Rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości prowadzony przez Wójta Gminy Przyrów

Zgodnie z art. 9b ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 roku (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 2519 z późn. zm.) rejestr działalności regulowanej (RDR) w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, prowadzi wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. W 2022 r. do rejestru działalności gospodarczej na terenie Gminy Przyrów nie wpisano i nie wykreślono żadnego podmiotu. W 2022 r. wpis do RDR na terenie Gminy Przyrów posiadało 11 przedsiębiorców.

5.7 Zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych

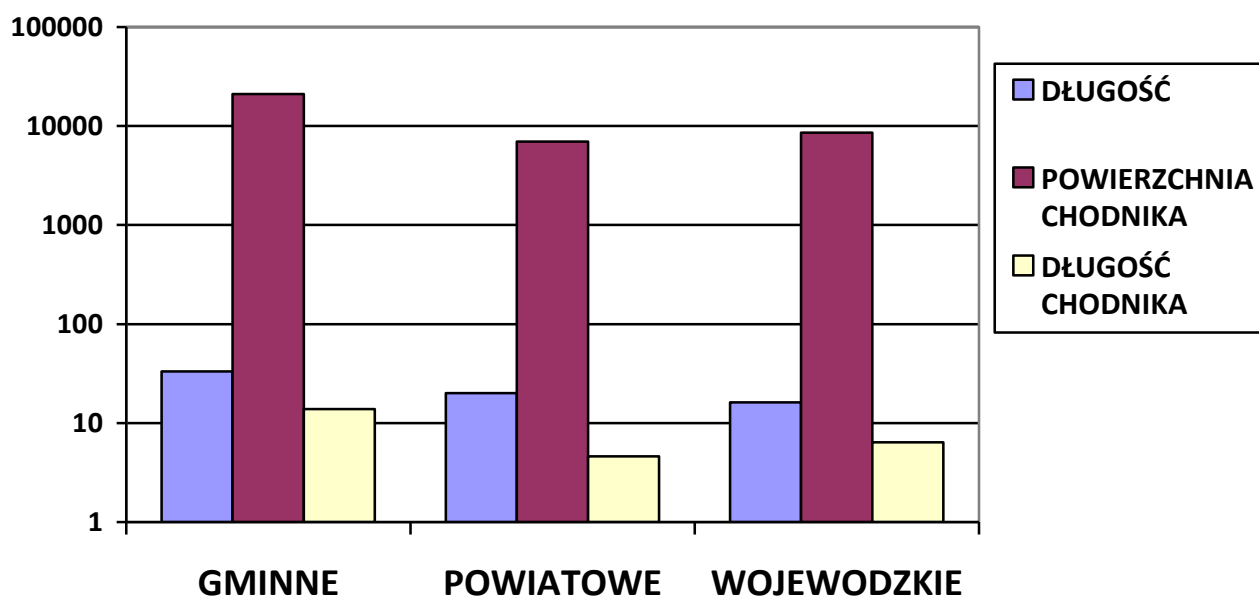
W 2022 r. zezwolenie na prowadzenie ww. działalności na terenie Gminy Przyrów posiadały 3 firmy.

Lp.	Nazwa firmy, siedziba i adres / imię i nazwisko przedsiębiorcy,	Rodzaje odbieranych odpadów ciekłych
1.	Usługi Transportowe - Asenizacyjne – Mechanika Pojazdowa Krzysztof Mysiek ul. Słoneczna 4 42-265 Dąbrowa Zielona	ciekłe odpady bytowe pochodzące z gospodarstw domowych
2.	Przedsiębiorstwo Projektowo-Usługowe EKO-TECH Sp. J A. Mierzwa i W. Kurpaski ul. Sienkiewicza 116/5 50-347 Wrocław	ścieki przemysłowe
3.	Wywóz Śmieci Usługi Porządkowe KARON S.C. Konstantynów 18 42-253 Lelów	ciekłe odpady bytowe pochodzące z gospodarstw domowych

6. Drogi

Gmina Przyrów zarządza siecią dróg gminnych o długości 33,328 km. Drogi gminne są w zdecydowanej większości wyasfaltowane i utwardzone. Pozostałe są sukcesywnie remontowane poprzez tzw. „dziurowanie” i położenie nowych nakładek. Przy drogach gminnych posiadamy 21 023 m² chodników, co stanowi długość ok. 13,8 km.

Przez teren Gminy przebiegają drogi powiatowe (S 1035, S 1039, S 1095, S 1096 oraz S 1098) o łącznej długości 20,10 km, wzdłuż których znajduje się 6 950 m² chodników, co stanowi ok. 4,6 km długości oraz drogi wojewódzkie (DW 793 oraz DW 786) o łącznej długości 16,20 km, wzdłuż których znajduje się 8 550 m² chodników, co stanowi ok. 6,4 km długości.

	DŁUGOŚĆ (w km)	POWIERZCHNIA CHODNIKA (w m ²)	DŁUGOŚĆ CHODNIKA (w km)
GMINNE	33,328	21023	13,8
POWIATOWE	20,10	6950	4,6
WOJEWÓDZKIE	16,20	8550	6,4

W roku 2022 została zrealizowana inwestycja drogowa pn. „**Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w msc. Bolesławów nr dz. 252, 897, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860 obr. Bolesławów, II droga o dł. 0,990 km**”.

- koszt ogólny zadania wynosi: **468 023,24 zł**,

- kwota dofinansowania z FOGR: **198 000 zł.**

W wyniku realizacji operacji powstała droga o długości 990 m.b.

W dniu 24 czerwca 2022 r. Gmina Przyrów złożyła do Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach wniosek o przyznanie pomocy dla operacji typu „Przebudowa drogi gminnej nr 699013S (ul. Kościelna) w miejscowości Sygontka, Gmina Przyrów. Przebudowa ul. Szkolnej w miejscowości Sygontka Gmina Przyrów” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii”.

W grudniu 2022 r. została wykonana bariera ochronna na drodze pomiędzy m. Zarębice, a m. Bolesławów, mająca na celu poprawę bezpieczeństwa użytkowników drogi.

W roku sprawozdawczym Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach zaprojektował i wybudował w obrębie dwóch przejść dla pieszych w ciągu DW 793 w m. Przyrów (obok Urzędu Gminy oraz przy Rynku) po dwie lampy doświetlające przedmiotowe przejścia w celu polepszenia warunków oświetleniowych i widoczności pieszych w okresach ograniczonej widoczności.

W zakresie utrzymania dróg gminnych zostały wykonane następujące czynności:

- bieżące remonty dróg;
- dwukrotne wykaszanie w okresie wiosennym i jesiennym poboczy dróg gminnych;
- uzupełnianie oznakowania pionowego i poziomego;
- w okresie zimowym prowadzona była Akcja Zima, mająca na celu zimowe utrzymanie dróg, będących w zarządzie Gminy Przyrów.

7. Publiczny transport zbiorowy

Organizacja publicznego transportu zbiorowego, w celu zapewnienia mieszkańcom danego obszaru mobilności, jest jednym z ustawowych zadań własnych gmin. W roku 2022 Gmina Przyrów sprawnie wywiązała się ze swoich obowiązków organizując na naszym terenie transport gminny, jak również aktywnie współpracowała z Powiatem Częstochowskim w celu zapewnienia mieszkańcom połączeń komunikacyjnych do miejsc pracy czy nauki znajdujących się poza obszarem naszej Gminy.

7.1. Gminny transport zbiorowy

W roku sprawozdawczym Gmina Przyrów została po raz pierwszy Organizatorem publicznego transportu zbiorowego. W grudniu 2021 r. złożyliśmy do Wojewody Śląskiego 2 wnioski o objęcie w roku 2022 dopłatą ze środków Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Wnioski te zostały rozpatrzone pozytywnie. W dniu 25 stycznia 2022 r. Gmina Przyrów podpisała umowy z Operatorem – firmą Robert Opara Przewóz Osób i od 26 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. realizowaliśmy usługi publicznego transportu zbiorowego w ramach poniżej wymienionych linii komunikacyjnych:

- Bolesławów - Julianka – linia gminna.
Całkowity koszt zadania wyniósł 80.046,44 zł z czego dopłata z środków FRPA: 71.898 zł, z środków własnych: 8.148,44 zł.
- Bolesławów - Złoty Potok – linia międzygminna (na podstawie Porozumienia w sprawie organizacji transportu zbiorowego użyteczności publicznej pomiędzy Gminą Przyrów, a Gminą Janów zawartego w dniu 14 grudnia 2021 r.).
Całkowity koszt zadania wyniósł 207.327,16 zł z czego dopłata z środków FRPA: 186.222 zł, z środków własnych: 21.105,16 zł, w tym 8.442,08 zł dotacja z Gminy Janów na podstawie zawartego Porozumienia.

7.2. Powiatowy transport zbiorowy

W 2022 roku na terenie naszej Gminy funkcjonował powiatowy transport zbiorowy, którego Organizatorem był Powiat Częstochowski. W celu zapewnienia mieszkańcom naszej Gminy jak najlepszego skomunikowania z miastem Częstochowa, Gmina Przyrów w grudniu 2021 r. podpisała list intencyjny dotyczący współpracy w zakresie realizacji działań w przedmiocie rozwoju transportu zbiorowego na terenie powiatu

częstochowskiego, a następnie w 2022 r. umowę Organizatorem dotyczącą wsparcia finansowego w tym zakresie, które wynosiło 48.000 zł.

W ramach powiatowego transportu zbiorowego przez teren naszej Gminy przebiegały 2 linie użyteczności publicznej:

- Częstochowa – Stanisławów;
- Częstochowa – Przyrów.

Operatorem powiatowego transportu zbiorowego była firma Robert Opara Przewóz Osób.

8. Telefonizacja i Internet

Na terenie Gminy jest odpowiednia ilość numerów telefonicznych, mieszkańcy nie zgłaszają problemów związanych z telefonizacją. Znaczna część Gminy objęta jest siecią światłowodów wybudowaną przez firmę Orange.

Ponadto trwa budowa otwartej sieci światłowodowej realizowana przez spółki FIBE oraz FIBE IV w ramach współfinansowanego ze środków unijnych Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Wybudowana sieć światłowodowa udostępniona zostanie zarówno lokalnym, jaki i ogólnopolskim dostawcom usług światłowodowych (Internet i telewizja cyfrowa).

Poza tym istnieje szerokopasmowa sieć szkieletowa, wybudowana w ramach projektu E-Region, do której mogą się podłączyć lokalni dostawcy Internetu.

9. Oświetlenie uliczne

W związku z drastycznym wzrostem cen energii, samorządy sąsiadujące z Gminą Przyrów zdecydowały się na ograniczanie lub całkowite wyłączenie oświetlenia ulicznego w godzinach nocnych.

Mając na uwadze przede wszystkim względy bezpieczeństwa mieszkańców, Gmina Przyrów jako jeden z nielicznych samorządów w Powiecie Częstochowskim, nie podjęła trudnej decyzji o czasowym wyłączeniu oświetlenia ulicznego.

W roku sprawozdawczym przygotowano dokumentację projektową na budowę oświetlenia ulicznego na ul. Sosnowej w Zalesicach.

Został także przygotowany raport z audytu energetycznego oświetlenia ulicznego w Gminie Przyrów, określający możliwe kierunki modernizacji, w celu uzyskania oszczędności ekonomicznej oraz zmniejszenia emisji CO₂ i innych typów gazów cieplarnianych przy jednoczesnej poprawie jakości oświetlenia w gminie.

10. Środowisko naturalne

10.1. Program Ochrony Powietrza

W 2022r. na terenie Gminy Przyrów trzykrotnie odnotowano alarm smogowy, obowiązywał II poziom ostrzegania. Przeprowadzono **19** rutynowych kontroli instalacji wynikających z art. 30 i 155 ustawy o odpadach (spalania odpadów w kotłach i piecach) oraz uchwały antysmogowej. W ramach działań informacyjnych na stronie internetowej Urzędu Gminy Przyrów udostępniane są informacje o aktualnym stanie jakości powietrza, publikowane informacje o ewentualnych - przekroczeniach poziomów dopuszczalnych

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE	
POZIOM 2	
Powiadomienie o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu informowania dla pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu	
INFORMACJE O RYZYKU PRZEKROCZENIA POZIOMU INFORMOWANIA	
Zagrożenie	Ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu informowania (100 µg/m³) dla pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu.
Data wystąpienia	15.12.2022 r.
Przewidywany czas trwania ryzyka	Od godz. 1.00 dnia 15.12.2022 r. do godz. 24.00 dnia 15.12.2022 r.
Przyczyny	Warunki meteorologiczne utrudniające rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń w sytuacji wzmożonej emisji z sektora bytowo-komunalnego.
Dzień 15.12.2022 r. Na podstawie prognoz jakości powietrza i meteorologicznych, na poniższym obszarze, ze względu na pył zawieszony PM10, prognozowana jest zła jakość powietrza, szczególnie w godzinach porannych, wieczornych i nocnych.	

(<https://www.przyrow.pl/kategorie/jakosc-powietrza>.)

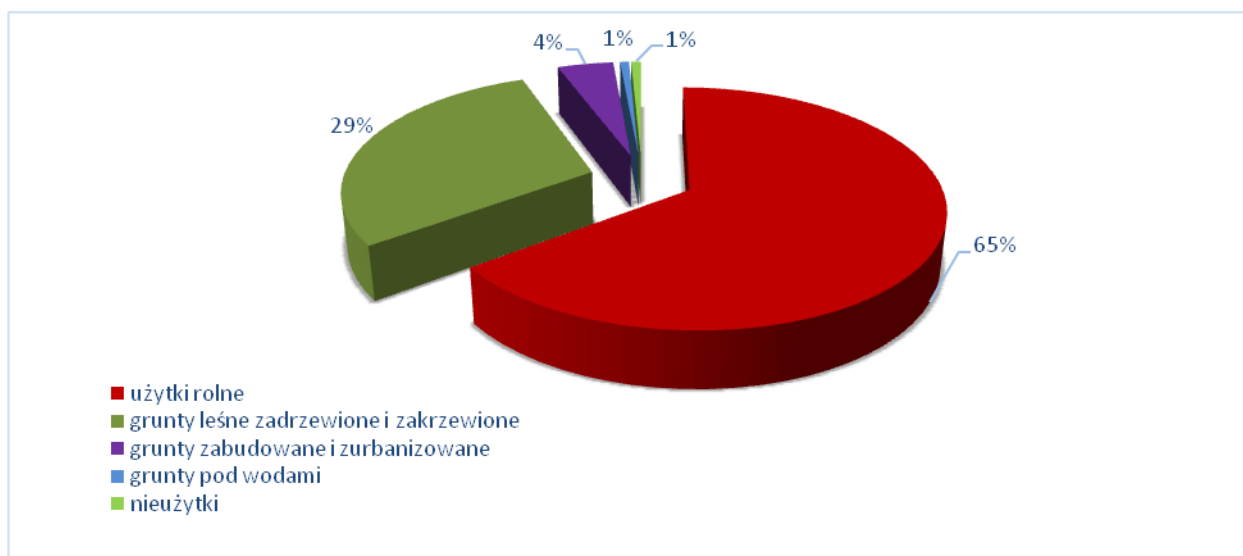
Zgodnie z danymi przekazanymi z WFOŚiGW w Katowicach w 2022 r. w Gminie Przyrów zlikwidowano 40 tradycyjnych kotłów węglowych. Zostały one zastąpione przez kotły węglowe 5 klasy, kotły opalane biomasą (również 5 klasy), pompy ciepła, piece gazowe oraz ogrzewanie elektryczne. W wyniku tych inwestycji uzyskano następujące efekty przedstawione na grafice.

Łączny koszt ww. inwestycji to **1,3 mln zł**, z czego **890 tys. zł** stanowi **dofinansowanie** ze źródeł zewnętrznych, w tym z programu **Czyste Powietrze**.

10.2. Rolnictwo

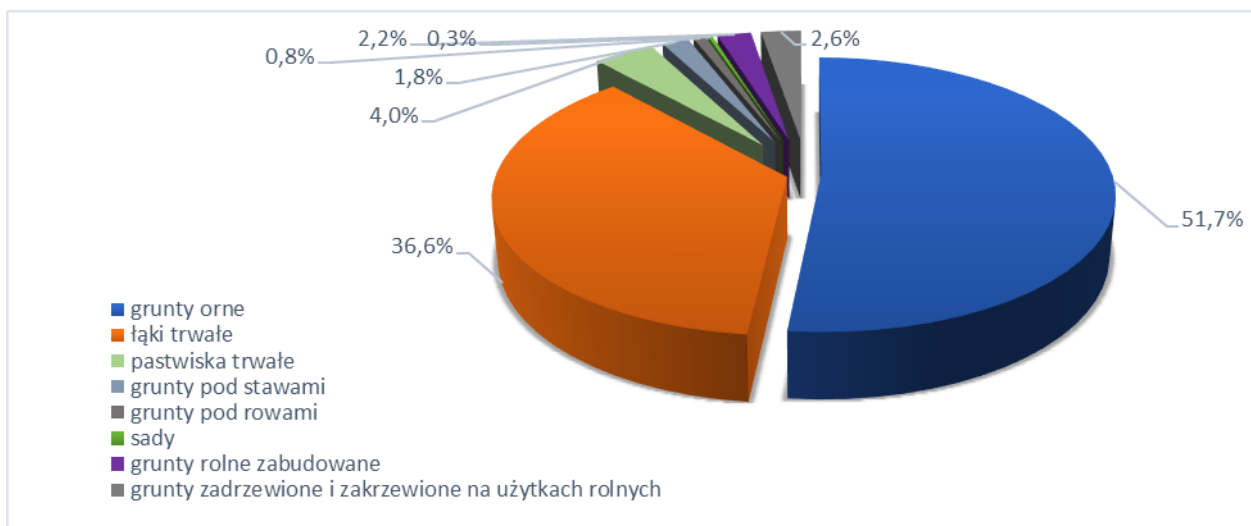
Łączna powierzchnia gruntów na terenie Gminy wynosi 8069 ha, z czego 5222 ha stanowią użytki rolne, 2377 ha to grunty leśne zadrzewione i zakrzewione, grunty zabudowane i zurbanizowane zajmują ok. 345 ha, grunty pod wodami – 65 ha, natomiast nieużytki obejmują powierzchnię 60 ha.

Rys. 1 Struktura gruntów w Gminie Przyrów

W skład użytków rolnych na terenie gminy wchodzi:

- grunty orne – 2700 ha,
- łąki trwałe – 1913 ha,
- pastwiska trwałe – 207 ha,
- grunty pod stawami – 92 ha,
- grunty pod rowami – 43 ha
- sady – 15 ha
- grunty rolne zabudowane – 115 ha
- grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych – 137 ha.

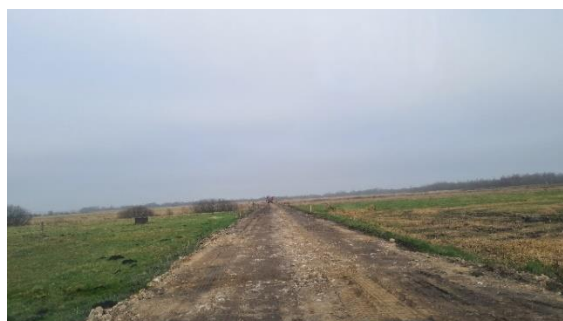
Rys. 2 Struktura użytków rolnych w Gminie Przysów

10.3. Środki z budżetu Województwa Śląskiego uzyskane z tytułu wyłączeń gruntów rolnych z produkcji na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych

W ramach ww. środków w roku 2022 została zrealizowana inwestycja drogowa pn. „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w msc. Bolesławów nr dz. 252, 897, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860 obr. Bolesławów, II droga o dł. 0,990 km”.

- koszt ogólny zadania wynosi: **468 023,24 zł**,
- kwota dofinansowania z FOGR: **198 000,00 zł**.

W wyniku realizacji operacji powstała droga o długości 990 m.b.

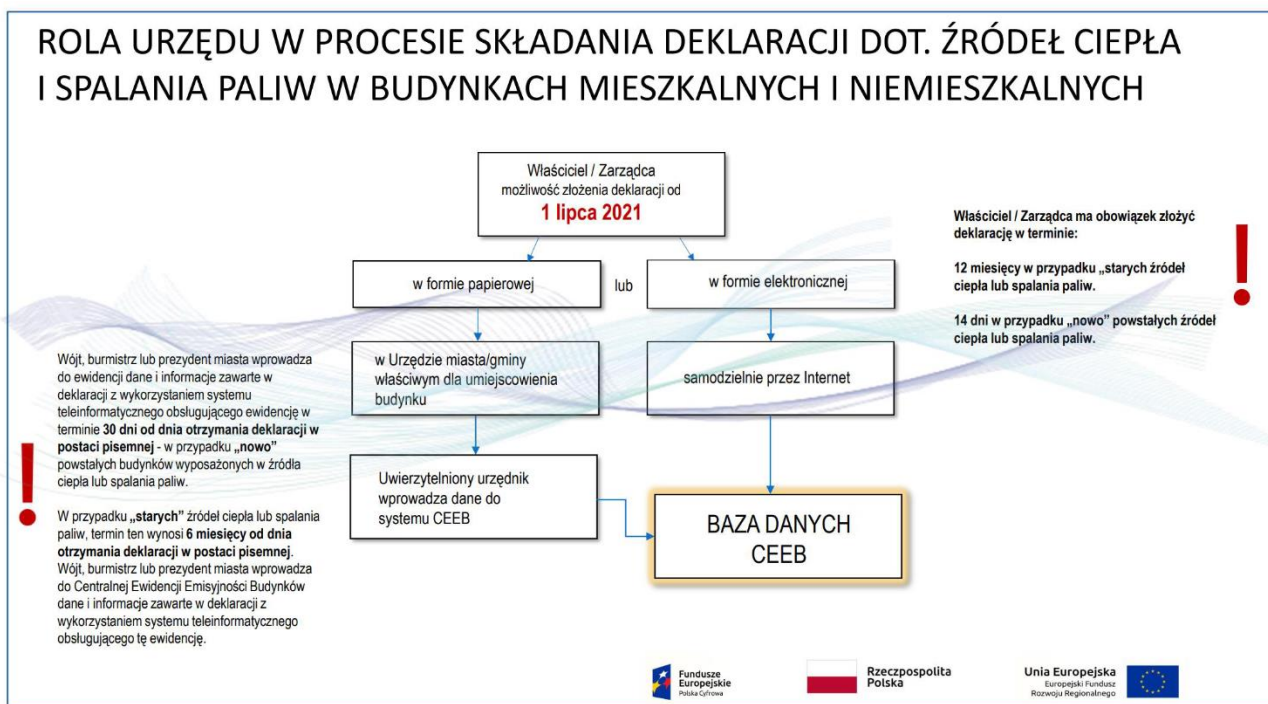

10.4. Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB)

Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB) to ewidencja, w której znajdują się kompleksowe informacje dotyczące źródeł ogrzewania budynków. Termin złożenia deklaracji dla źródła ciepła i spalania paliw, które zostało uruchomione przed 1 lipca 2021 r. minął 30 czerwca 2022 r. Właściciel/ Zarządca ma obowiązek złożyć deklarację w terminie 14 dni – w przypadku „nowo” powstałych źródeł ciepła lub spalania paliw. W związku z powyższym deklaracje przyjmowane są na bieżąco.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta wprowadza do ewidencji dane i informacje zawarte w deklaracji z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję w terminie 30 dni od dnia otrzymania deklaracji w postaci pisemnej w przypadku nowo uruchomionych (tj. po 1 lipca 2021 r.) źródeł ciepła lub spalania paliw. W przypadku źródeł ciepła lub spalania paliw uruchomionych przed 1 lipca 2021 r., termin ten wynosi 6 miesięcy od dnia otrzymania przez gminę deklaracji w postaci pisemnej.

Źródło: <https://www.gunb.gov.pl>

W 2022r. do Urzędu Gminy wpłynęło ponad 1400 deklaracji w wersji papierowej dotyczących źródeł ciepła i spalania paliw. Wszystkie dane ze złożonych deklaracji zostały wprowadzone do aplikacji ZONE w celu utworzenia elektronicznej bazy danych CEEB. Spośród 16 gmin powiatu częstochowskiego Gmina Przyrów jest na czwartym miejscu w rankingu gmin z 80% poziomem wypełnienia bazy CEEB. Wprowadzone dane stanowiły podstawę do wypłaty dodatku osłonowego, dodatku węglowego, dodatku do opalania peletem drzewnym oraz dodatku energetycznego. Warunkiem otrzymania ww. dodatków był wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Kopia deklaracji dotyczącej źródeł ciepła i źródeł spalania paliw, bądź wydruk z bazy CEEB były niezbędne również do zakupu paliwa stałego – węgla kamiennego na sezon grzewczy 2022/2023.

10.5. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Przyrów na 2022 rok

Program został przyjęty Uchwałą Rady Gminy w Przyrowie nr XXXII/208/2022 z dnia 11 marca 2022 r. Gmina Przyrów w roku 2022 zawarła umowę z firmą JUKO Sp. z o.o. z siedzibą w Zawierciu, ul. Piłsudskiego 54/40, na odławianie bezdomnych zwierząt z terenu Gminy. W 2022 r. na koszt Gminy Przyrów zapewniono opiekę 4 bezdomnym zwierzętom (3 psy, 1 kot).

<i>Ryczałt miesięczny</i>	<i>Koszt odłowienia 1 szt. zwierzęcia</i>
615 zł brutto	1950 zł brutto

W ramach Programu Gmina umożliwia właścicielom uzyskanie dofinansowania kosztów zabiegu sterylizacji samic lub kastracji samców tych zwierząt w wysokości 50 % poniesionych kosztów, lecz nie więcej niż 100 złotych brutto na 1 zwierzę domowe. Dofinansowanie przysługuje właścicielowi psów i kotów do 2 sztuk zwierząt rocznie. W ciągu roku 2022 dofinansowano łącznie 29 zabiegów (psy - 10 szt., koty - 19 szt.). Koszt realizacji całego Programu w 2022 roku wyniósł 15.250,60 zł.

W 2022 r. Gmina Przyrów miała podpisaną umowę z Mokros-Projekt Jacek Mokros, ul. Wiejska 10, 42-713 Kochanowice na całodobową gotowość do przyjęcia bezdomnych zwierząt gospodarskich z terenu Gminy Przyrów.

<i>Ryczałt miesięczny</i>	<i>Koszt przyjęcia 1 szt. zwierzęcia gospodarskiego</i>
135,30 zł brutto	369 zł brutto

Odbiór zwłok bezpańskich padłych zwierząt lub ich części w 2022 r. realizowała firma JASTA Sp. z o. o., ul. Pawłowska 4, 97-300 Piotrków Trybunalski. Koszt przyjęcia 1 szt. padłego zwierzęcia to 324,00 zł brutto.

10.6. Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów

W 2022 r. wpłynęło:

- 45 zgłoszeń od mieszkańców Gminy Przyrów dotyczących zamiaru usunięcia drzew/-a,
- 4 wnioski o wydanie zezwolenia na wycinkę drzew/-a – wydano 4 decyzje, 1 wniosek został wycofany.

W minionym roku złożone zostały 2 wnioski o wydanie zezwolenia na wycinkę drzew na terenach należących do Gminy.

Ponadto na zlecenie Gminy wykonano zabiegi/cięcia pielęgnacyjne na nieruchomości zlokalizowanej przy ul. Cmentarnej w Przyrowie (dawny cmentarz żydowski). Przeprowadzono również wycinkę drzew przy ul. Cmentarnej należących do Gminy Przyrów. Prace prowadzono pod nadzorem ornitologa. Wynikały one z potrzeby

uporządkowania terenów zieleni urządzonej i zagospodarowania terenu zgodnie z MPZP, w celu przywrócenia funkcji terenu świadczących o lokalnym dziedzictwie kulturowym, jego ochrony przed dalszą dewastacją oraz przywrócenia funkcji rekreacyjnej tego terenu.

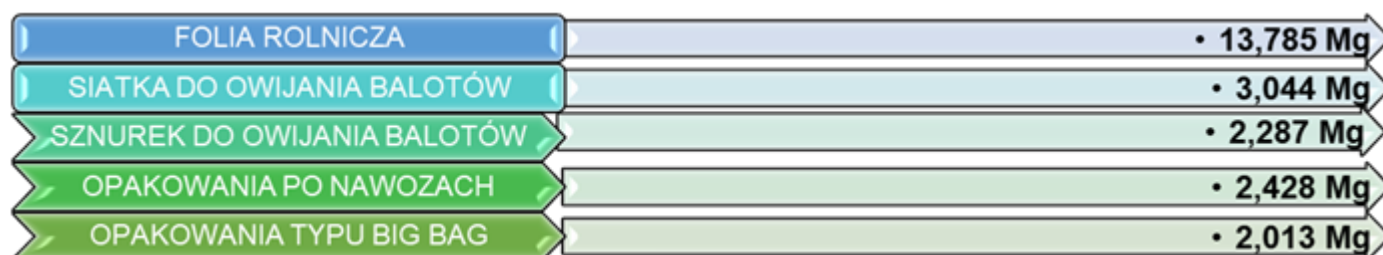
10.7. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia

W wyniku prowadzonych 5 postępowań zostały wydane 4 decyzje (w tym 2 odmowne).

10.8. Usuwanie odpadów z folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej

We wrześniu 2022 r. został złożony wniosek o przyznanie dofinansowania z NFOŚiGW w Warszawie na realizację zadania „**Usuwanie odpadów z folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej**” w ramach programu priorytetowego nr 2.7 „Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona ziemi Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej”. Odpady z działalności rolniczej odebrane zostały od 47 właścicieli nieruchomości z terenu naszej gminy w kwietniu 2023 r. W ramach zrealizowanego zadania odebrano od rolników następujące ilości odpadów:

- folia rolnicza - 13,785 Mg,
- siatka do owijania balotów - 3,044 Mg,
- sznurek do owijania balotów- 2,287 Mg,
- opakowania po nawozach - 2,428 Mg,
- opakowania typu Big Bag - 2,013 Mg.

Suma wszystkich zebranych odpadów to 23,557 Mg.

Łączny koszt zadania to 14.364,54 zł, z czego 11.778,00 zł stanowiło dofinansowanie z NFOŚiGW w Warszawie.

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

10.9. Programy/plany wdrożeniowe

Program ochrony środowiska

Do opracowywania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Przyrów do roku 2025 z perspektywą do 2030 roku przystąpiono w 2021 r. W dniu 11.03.2022 r. Rada Gminy

**Program Ochrony Środowiska
dla Gminy Przyrów do roku 2025
z perspektywą do 2030 roku**

Dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Opracował:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

PRZYRÓW 2022

w Przyrowie Uchwałą Nr XXXII/207/2022 przyjęła dokument pn. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Przyrów do roku 2025 z perspektywą do 2030 roku. Przeprowadzona analiza oraz wynikająca z niej ocena zapisów Programu pozwala na stwierdzenie, że realizacja przedsięwzięć zawartych w ww. dokumencie wywrze pozytywny wpływ i spowoduje poprawę stanu środowiska. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Przyrów do roku 2025 z perspektywą do 2030 roku jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy. Sporządzenie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania

środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Opracowanie, jakim jest Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla Program Ochrony Środowiska, a ocenę efektów jego realizacji, zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska, dokonuje się okresowo, co 2 lata. Koszt realizacji zadania to 4.551,00 PLN, z czego 3.640,80 PLN stanowi dofinansowanie z WFOŚiGW w Katowicach.

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Przyrów na lata 2022-2030

Do opracowywania „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Przyrów na lata 2022-2030” przystąpiono w 2021 r. W dniu 28.06.2022 r. Rada Gminy w Przyrowie uchwalała nr XXXIV/221/2022 Rady Gminy Przyrów w sprawie zatwierdzenia i przyjęcia do wdrażania „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Przyrów na lata 2022-2030”

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach

przyjęła ww. dokument. Przeprowadzona analiza oraz wynikająca z niej ocena zapisów Planu pozwala na stwierdzenie, że realizacja przedsięwzięć zawartych w w/w dokumencie wpłynie pozytywnie na poprawę stanu środowiska. Wariantem alternatywnym jest brak aktualnego dokumentu Planu skutkujący brakiem polityki energetycznej Gminy. Realizacja Planu przyczyni się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcji zużycia energii, poprawy efektywności energetycznej (budynków i instalacji) oraz wpłynie na poprawę jakości powietrza. Koszt realizacji zadania to 9.840,00 zł, z czego 7.872,00 zł stanowi dofinansowanie z WFOŚiGW w Katowicach.

10.10. Konkursy

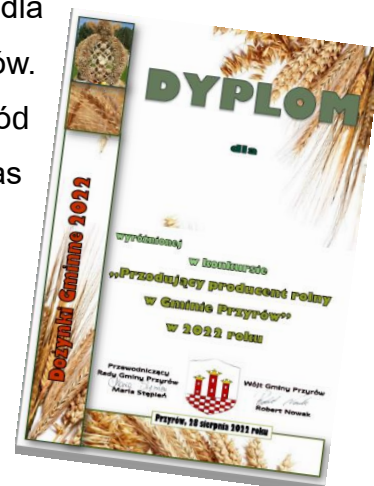
W 2022 roku ogłoszone zostały następujące konkursy dla mieszkańców Gminy Przyrów:

- „EKOLOGICZNA ZAGRODA 2022”,
- „PRZODUJĄCY PRODUCENT ROLNY”.

Do etapu gminnego konkursu „EKOLOGICZNA ZAGRODA 2022” zgłoszonych zostało 10 nieruchomości. Komisja konkursowa w wyniku przeglądu zagrod wyłoniła zwycięzcę, który został zgłoszony do etapu powiatowego konkursu.

Komisja Rolnictwa przyznała również wyróżnienia dla Przetwarzających Producentów Rolnych z terenu Gminy Przyrów. W 2022 r. przyznano siedem takich wyróżnień. Wręczenie nagród zdobytych w gminnych konkursach odbyło się w podczas Dożynek Gminnych.

10.11. Geopark Północnej Jury – Kamieniołom Janina

W wyniku współpracy Gminy Przyrów z Państwowym Instytutem Geologicznym w Warszawie, znany mieszkańcom Gminy Przyrów pod codzienną nazwą Wapiennik na Juliance, naukowa nazwa to Kamieniołom Janina, został wpisany do Geoparku Północnej Jury. Geopark tworzą sąsiednie gminy: Janów, Mstów, Olsztyn, Niegowa, Żarki oraz Poraj.

W Juliance została zamontowana tablica informacyjna o powstaniu kamieniołomu i historii geologicznej regionu - Geoparku Północnej Jury.

11. Bezrobocie

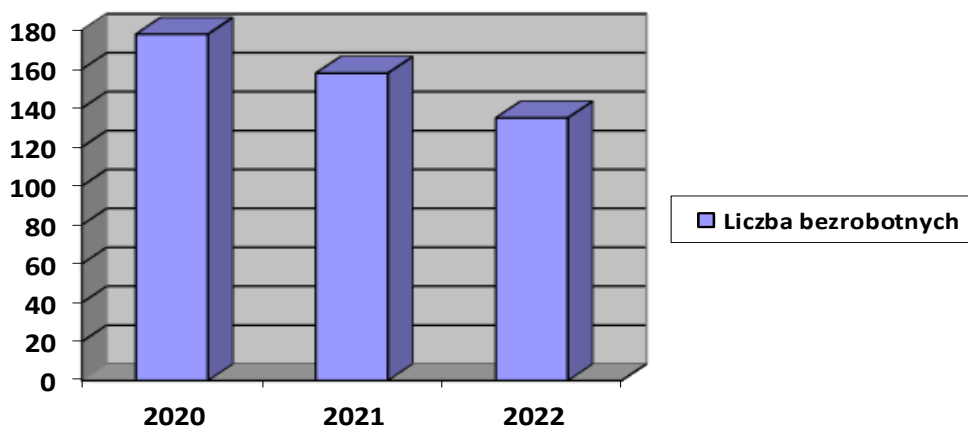
Na koniec grudnia 2022 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Gminnym Centrum Pracy w Koniecpolu z terenu Gminy Przyrów wynosiła 135 bezrobotnych, w tym 61 kobiet i 74 mężczyzn. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych prawo do zasiłku posiadało 15 osób.

W roku sprawozdawczym spośród osób zarejestrowanych w Gminnym Centrum Pracy w Koniecpolu prace interwencyjne rozpoczęły 3 osoby, roboty publiczne 10 osób, a staż odbywały 23 osoby. Z bezpłatnych szkoleń skorzystały 4 osoby, 1 osoba podjęła pracę w ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy oraz 6 osób podjęło działalność gospodarczą.

Urząd Gminy w Przyrowie, współpracując z Gminnym Centrum Pracy w Koniecpolu, organizuje stanowiska pracy w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych. Jest także organizatorem miejsc odbywania stażu, dla skierowanych przez Urząd Pracy, bezrobotnych.

Liczba bezrobotnych na terenie Gminy w poszczególnych latach:

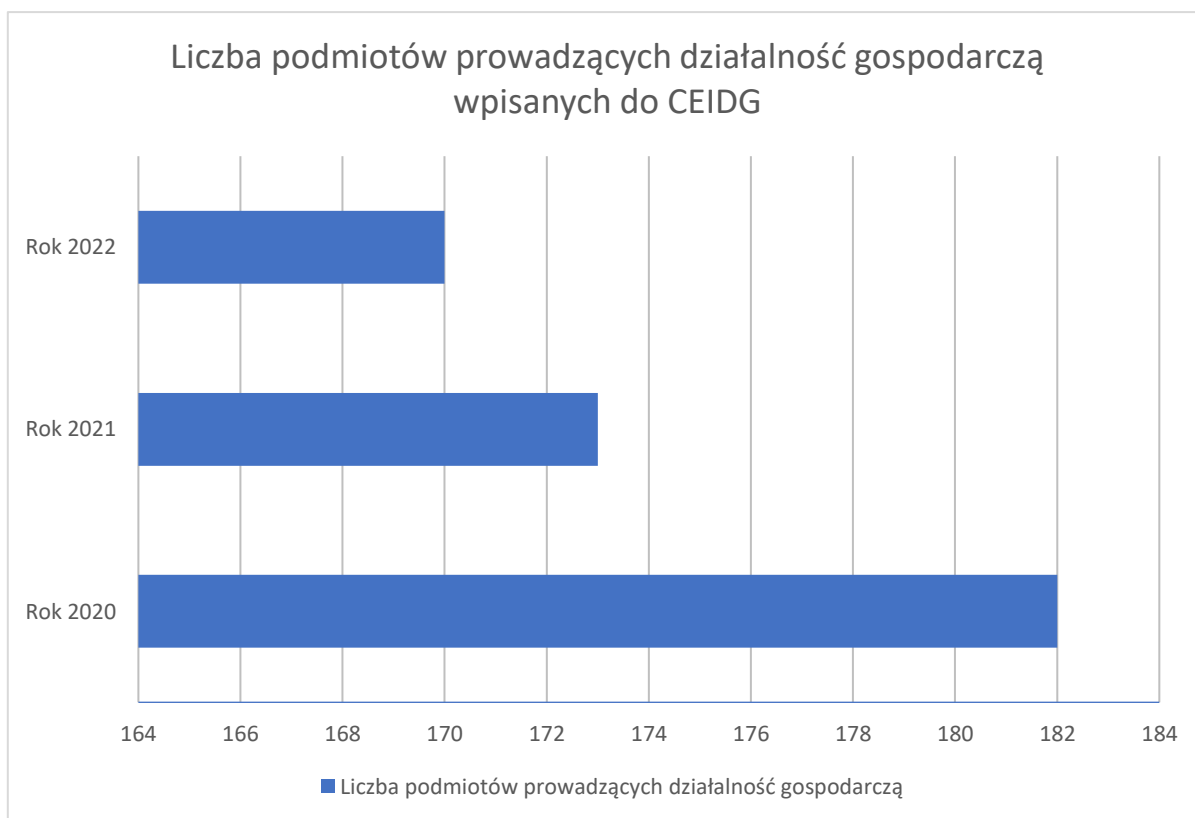
Lp.	Lata	Liczba bezrobotnych
1.	2020	178
2.	2021	158
3.	2022	135

12. Działalność gospodarcza

W Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), prowadzonej przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w roku 2022 wpisanych było 170 podmiotów, mających główne miejsce wykonywania działalności na terenie Gminy Przyrów.

Rok	Liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą
2020	182
2021	173
2022	170

W ciągu 2022 roku 9 podmiotów rozpoczęło działalność, a 12 podmiotów zaprzestało jej prowadzenia. Na terenie Gminy działa jeden duży zakład zatrudniający powyżej 50 osób.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę zarejestrowanych działalności gospodarczych na terenie Gminy Przyrów po przeważającym kodzie PKD, według poszczególnych sekcji PKD (Polska Klasyfikacja Działalności).

Nazwa sekcji PKD	Ilość wpisów
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5
Przetwórstwo przemysłowe	28
Budownictwo	37
Handel hurtowy i detaliczny; Naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	38
Transport i gospodarka magazynowa	22
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	5
Informacja i komunikacja	1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6

Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1
Pozostała działalność usługowa	7
Suma:	170

(źródło: Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej)

13. Bezpieczeństwo

Gmina Przyrów dokłada wszelkich starań w trosce o bezpieczeństwo mieszkańców i dba o to, aby zapewnić i poprawić bezpieczeństwo mieszkańcom gminy. Nad bezpieczeństwem na terenie Gminy Przyrów czuwa Komisariat Policji w Koniecpolu. Funkcjonariusze w 2022 roku przeprowadzili na terenie gminy 108 interwencji, przebadali 340 kierujących pojazdem i uczestniczyli w 5 zdarzeniach drogowych (4 kolizje i 1 wypadek drogowy).

Powołany przez Wójta Zespół Interdyscyplinarny, który ma reagować na przemoc w rodzinie, składa się z przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, w tym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Policji.

Działalność edukacyjną na rzecz szeroko rozumianego bezpieczeństwa prowadzi m.in. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która funkcjonuje przy Urzędzie Gminy w Przyrowie. Wójt wraz z komisją udziela dotacji organizacjom i instytucjom, które swoimi działaniami zmniejszają wśród dzieci i młodzieży ryzyko sięgania po alkohol, narkotyki, czy wystąpienia zachowań patologicznych, w tym przestępczości.

Wobec dramatycznych wydarzeń mających miejsce za naszą wschodnią granicą, Gmina Przyrów pozostaje solidarna ze swoim sąsiadem i od samego początku inwazji niesie wsparcie. Niezależnie i równolegle do działań podejmowanych przez gminę, bardzo wielu naszych mieszkańców świadczy pomoc uchodźcom na własną rękę i udziela im schronienia we własnych domach.

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej są sukcesywnie wyposażane w niezbędny sprzęt ratowniczy i sprzęt ochrony osobistej strażaków.

Jednostki OSP w 2022 r. dysponowały łącznie 12 pojazdami, w tym:

- ośmioma średnimi samochodami gaśniczymi;
- trzema lekkimi samochodami gaśniczymi, w tym jednym będącym również pojazdem ratownictwa technicznego;
- jednym lekkim samochodem operacyjnym.

W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące pojazdów będących w posiadaniu jednostek OSP w 2022 r.:

Jednostka OSP	Marka	Model	Rodzaj
OSP Przyrów	Iveco	Eurocargo	GBA 3,5/27
	Star	244	GBA 2,5/16
	Opel	Movano	GLBM/RT
	Lublin	3524	GLM 8
OSP Wiercica	Volvo	FL44R	GBA 3/16
	Mercedes	LP813	GBA 2,4/8
	Peugot	Partner	SLOp
OSP Staropole	Star	244	GBA 2,5/16
OSP Wola Mokrzeska	Magirus	Deutz	GBA 2/16
OSP Zarębice	Magirus	Deutz	GBA 2/16
	Ford	Transit Furgon	GLBA 0,5/0,5
OSP Zalesice	Star	244	GBA 2,5/16

W 2022 roku na terenie Gminy odnotowano 95 zdarzeń, w tym 32 pożary, 60 miejscowych zagrożeń oraz 3 alarmy fałszywe.

W poniższej tabeli przedstawiono statystyki dotyczące wyjazdów do zdarzeń jednostek OSP z terenu Gminy Przyrów w 2022 roku:

Nazwa jednostki	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Suma wyjazdów
OSP Przyrów	27	31	0	58
OSP Wiercica	12	17	1	30

OSP Staropole	12	5	0	17
OSP Zarębice	7	0	0	7
OSP Zalesice	7	6	2	15
OSP Wola Mokrzeska	2	13	1	16

14. Administracja

14.1 Polityka kadrowa, zarządzanie zasobami i doskonalenie zawodowe

Urząd Gminy funkcjonuje jako aparat pomocniczy Wójta. Zatrudnieni w Urzędzie pracownicy działają w imieniu i z upoważnienia Wójta. W strukturze organizacyjnej Urząd jest jednostką organizacyjną realizującą zadania publiczne. Pełni również rolę organu finansowego budżetu gminy i organu podatkowego. Jako jednostka organizacyjna Urząd prowadzi swą gospodarkę budżetową na podstawie planu finansowego.

Stan zatrudnienia w Urzędzie na koniec 2022 roku wynosił 23 osoby (20 osób w administracji i 3 pracowników obsługi). W ramach robót publicznych pracę wykonywały 2 osoby. W ramach umowy zlecenia prowadzona była obsługa prawna oraz obsługa BHP Urzędu Gminy.

W 2022 roku mieszkańcy gminy mogli skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej, która obejmowała udzielanie kompleksowych porad prawnych. Punkt poradnictwa prawnego mieścił się w siedzibie Urzędu Gminy w Przyrowie i przyjmował mieszkańców we wtorki w godzinach 10.00 – 14.00.

14.2. Umowy

Urząd wydał łącznie 2561 decyzji administracyjnych, będących w kompetencji Gminy.

- **Zamówienia publiczne:**

- ilość postępowań przeprowadzonych zgodnie z Prawem Zamówień Publicznych – 4;
- ilość postępowań wyłączonych ze stosowania ustawy PZP (na podstawie art. 2 pkt 2), zgodnie z Regulaminem udzielania zamówień publicznych w gminie – 7

- **Dowody osobiste:**

- ilość wydanych dowodów osobistych – 191.

14.3. Uchwały Rady Gminy

W 2022 roku odbyło się 10 sesji, w tym 6 zwyczajnych, 3 nadzwyczajne oraz 1 sesja uroczysta Rady Gminy w Przyrowie, w trakcie których podjęto 58 uchwał, z czego:

- 30 objętych było nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach;
- 28 objętych było nadzorem Wydziału Nadzoru Prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach;
- 27 podlegało publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Stwierdzenia nieważności uchwał przez organy nadzoru:

- Wojewoda Śląski wydał 3 rozstrzygnięcia nadzorcze stwierdzające nieważność poniżej wymienionych uchwał:
 - Uchwała Nr XXXII/201/2022 – rozstrzygnięcie nadzorcze z dn. 29.04.2022 r. (w części);
 - Uchwała Nr XXXII/204/2022 – rozstrzygnięcie nadzorcze z dn. 12.04.2022 r. (w części);
 - Uchwała Nr XXXV/225/2022 – rozstrzygnięcie nadzorcze z dn. 15.09.2022 r. (w całości);
- Regionalna Izba Obrachunkowa nie wszczęła żadnego postępowania nadzorczego wobec uchwał podjętych przez Radę Gminy i nie stwierdziła nieważności żadnej uchwały.

W okresie sprawozdawczym Rada pracowała zarówno w trybie zdalnym, z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość (2 sesje – w styczniu i w lutym), jak również w trybie stacjonarnym (pozostałe 8 sesji).

14.4. Czynności z zakresu USC

Ilość sporządzonych aktów stanu cywilnego – 24;

Ilość wydanych odpisów aktów stanu cywilnego – 487;

Ilość wydanych zaświadczeń stwierdzających brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa – 9;

Ilość zmigrowanych aktów do rejestru stanu cywilnego – 201.

15. Finanse gminy

Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków oraz wyniku finansowego wg planu na dzień 1 stycznia 2022 roku, planu na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz wykonania za 2022 rok ujęto w ramach poniższej tabeli.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	20 458 534,00	31 046 711,50	30 308 412,73	97,62%
Wydatki	21 783 038,94	33 485 144,64	28 845 067,16	86,14%
Wynik	-1 324 504,94	-2 438 433,14	1 463 345,57	-

Dochody budżetu Gminy w 2022 roku wyniosły 30 308 412,73 zł, a ich realizacja stanowiła 97,62% planu wynoszącego 31 046 711,50 zł., co w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosi 8 372 zł.

Realizację planu dochodów w 2022 roku przedstawiają tabele poniżej.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	14 997 025,00	23 388 121,31	25 650 347,16	109,67%	84,63%
Dochody majątkowe	5 461 509,00	7 658 590,19	4 658 065,57	60,82%	15,37%
RAZEM DOCHODY OGÓŁEM	20 458 534,00	31 046 711,50	30 308 412,73	97,62%	100,00%
W tym: dotacje i środki na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE:	529 000,00	529 000,00	304 859,17	57,60%	100%

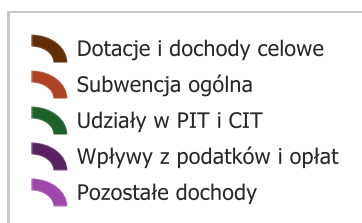
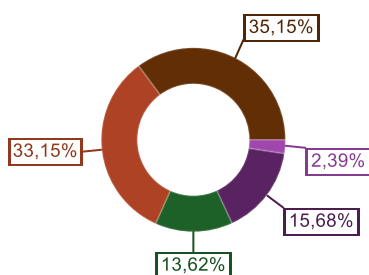
15.1 Dochody bieżące

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają dochody bieżące, które w 2022 roku zostały wykonane na poziomie 25 650 347,16 zł, tj. w 109,67% w stosunku do planu

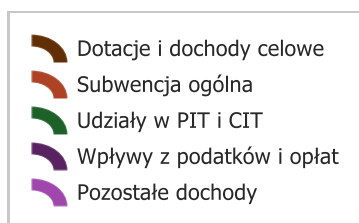
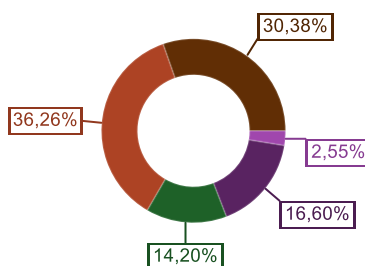
wynoszącego 23 388 121,31 zł. Wartości zrealizowanych w 2022 roku dochodów bieżących według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dotacje i dochody celowe	3 188 131,00	9 167 153,86	8 741 620,40	95,36%	34,08%
Subwencja ogólna	6 137 793,00	6 299 385,00	6 299 385,00	100,00%	24,56%
Udziały w PIT i CIT	2 235 528,00	2 341 968,95	5 123 929,00	218,79%	19,98%
Wpływy z podatków i opłat	3 215 561,00	3 286 691,00	3 283 029,17	99,89%	12,80%
Pozostałe dochody	220 012,00	2 292 922,50	2 202 383,59	96,05%	8,59%
RAZEM	14 997 025,00	23 388 121,31	25 650 347,16	109,67%	100,00%

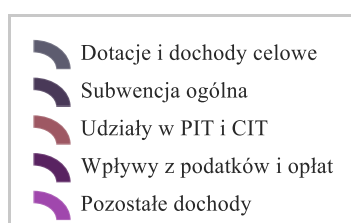
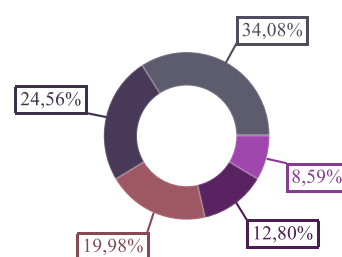
STRUKTURA DOCHODÓW BIEŻĄCYCH W LATACH 2020-2022

Wykonanie 2020

Wykonanie 2021

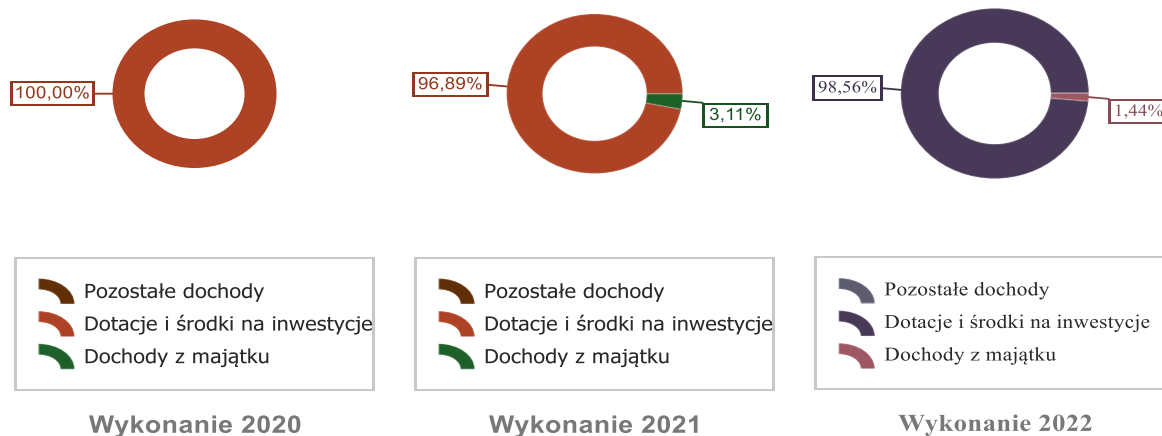
Wykonanie 2022

15.2. Dochody majątkowe

Dochody majątkowe Gminy Przyrów w 2022 roku zostały wykonane na poziomie 4 658 065,57 zł, tj. w 60,82% w stosunku do planu wynoszącego 7 658 590,19 zł. Strukturę zrealizowanych w 2022 roku dochodów majątkowych według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody z majątku	80 000,00	80 000,00	67 113,00	83,89%	1,44%
Dotacje i środki na inwestycje	5 381 509,00	7 578 590,19	4 590 952,57	60,58%	98,56%
RAZEM DOCHODY MAJĄTKOWE	5 461 509,00	7 658 590,19	4 658 065,57	60,82%	100,00%

STRUKTURA DOCHODÓW MAJĄTKOWYCH W LATACH 2020-2022

Najważniejsze źródła dochodów majątkowych:

- Zwrot za zbudowaną kanalizację na ul. Szkolnej w Sygontce -147 223 zł;
- I transza środków z BGK z Programu Inwestycji Strategicznych na „Budowę i przebudowę oczyszczalni ścieków w Przyrowie” – 3 977 539,38 zł.
- Drogi wewnętrzne w ramach działu Transport i łączność – 198 000,00 zł tj. środki FOGR za zrealizowaną przebudowę drogi wewnętrznej w Bolesławowie na odcinku 0,990 KM wyk. 100%;
- „Cyfrowa Gmina” w ramach PO Polska Cyfrowa Celem projektu jest podniesienie poziomu cyfryzacji Urzędu Gminy oraz jednostek podległych, w tym zwiększenie dostępności oferowanych usług, a także zapewnienie wysokiego stopnia cyberbezpieczeństwa systemów informatycznych – 80 134,50 zł.
- Grant „Dostępny Samorząd” w ramach PO Wiedza Edukacja Rozwój, którego celem jest poprawa dostępności do usług publicznych świadczonych przez Urząd Gminy Przyrów dla osób ze szczególnymi potrzebami. Środki majątkowe – 109 780,00 zł,

otrzymane jako refundacja za zmodernizowane schody urzędu przystosowane dla osób ze szczególnymi potrzebami.

- Obiekty sportowe w ramach działu Kultura fizyczna – 59 400,00 zł w ramach dotacji UM Woj. Śląskiego „Inicjatywy sołeckie” na zadanie: „Doposażenie w niezbędną infrastrukturę zewnętrznego boiska sportowego, zlokalizowanego na terenie rekreacyjno-sportowym "Brzózki" w miejscowości Przyrów.
- Otrzymano również zgodnie z planem dotacje celową z Śl. Urz. W. jako refundację (24,288%) części wydatków poniesionych w 2021 r. na wydatki majątkowe w kwocie 18 875,69 zł.

15.3. Wydatki budżetu

Wydatki budżetu Gminy w 2022 roku wyniosły 28 845 067,16 zł, a ich realizacja wyniosła 86,14% planu wynoszącego 33 485 144,64 zł. Realizację planu wydatków w 2022 roku przedstawiają tabele poniżej. Zobowiązania budżetu na 31.12.2022 r. wyniosły 731 953,92 w tym 0,-zł wymagalnych; w tym tyt. wynagrodzeń i pochodnych 576 469,23 zł oraz dostaw i usług 155 484,69 zł.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Wydatki bieżące	14 920 309,94	21 845 136,64	20 460 287,57	93,66%	70,93%
Wydatki majątkowe	6 862 729,00	11 640 008,00	8 384 779,59	72,03%	29,07%
RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	21 783 038,94	33 485 144,64	28 845 067,16	86,14%	100,00%

Kierunki inwestowania wydatków ogółem przedstawia się następująco:

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
010	Rolnictwo i łowiectwo	5 652 699,00	8 831 396,64	7 425 290,77	84,08%	25,74%
801	Oświata i wychowanie	5 517 150,00	6 256 619,76	6 162 293,16	98,49%	21,36%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	4 585 905,61	3 990 034,24	87,01%	13,83%
750	Administracja publiczna	2 666 221,00	3 006 304,97	2 890 985,47	96,16%	10,02%

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
855	Rodzina	2 755 635,00	2 884 898,00	2 836 891,54	98,34%	9,83%
852	Pomoc społeczna	1 078 532,00	1 558 628,75	1 505 271,42	96,58%	5,22%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 369 549,00	1 545 766,89	1 316 826,65	85,19%	4,57%
600	Transport i łączność	1 121 677,00	1 138 606,46	1 016 860,57	89,31%	3,53%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	554 734,94	619 334,94	617 917,50	99,77%	2,14%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpowodzienna	222 416,00	2 117 128,00	342 196,75	16,16%	1,19%
700	Gospodarka mieszkaniowa	325 960,00	401 460,00	335 937,53	83,68%	1,16%
926	Kultura fizyczna	202 477,00	238 227,00	234 649,65	98,50%	0,81%
851	Ochrona zdrowia	84 100,00	112 821,02	90 135,04	79,89%	0,31%
757	Obsługa długu publicznego	43 000,00	53 149,60	52 140,72	98,10%	0,18%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	10 000,00	27 815,00	16 948,15	60,93%	0,06%
710	Działalność usługowa	37 700,00	42 200,00	9 500,00	22,51%	0,03%
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	788,00	788,00	788,00	100,00%	< 0,01%
752	Obrona narodowa	400,00	400,00	400,00	100,00%	< 0,01%
758	Różne rozliczenia	140 000,00	63 694,00	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	21 783 038,94	33 485 144,64	28 845 067,16	86,14%	100,00%

Wsparcie dochodami majątkowymi wydatków majątkowych wyniosło 55,6%.

W strukturze wydatków bieżących najwyższy udział wydatków budżetu stanowiły wydatki na oświatę 30,12% tj. 6 162 293,16, przy czym subwencja oświatowa i dochody związane z oświatą wsparły to zadanie w 70% oraz zadania z zakresu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych i innych zadań w zakresie polityki społecznej 40,60% tj. 8.307.228,20 (w tym zakup i dystrybucja węgla dla mieszkańców 348 479,47 zł), po stronie dochodów gmina uzyskała w tym zakresie wsparcie z dotacji celowych i sprzedaży węgla w 47,30%.

W ciągu 2022 roku Gmina nie zaciągała pożyczek i kredytów, spłaciła natomiast zgodnie z harmonogramem 446 677,01 zł rat pożyczek i kredytów.

<i>Rok</i>	<i>KWOTA ZADŁUŻENIA (W ZŁ)</i>	<i>% ZADŁUŻENIA W STOSUNKU DO DOCHODÓW WYKONANYCH</i>
2017	1.775.547	11
2018	3.154.449	18,35
2019	3.443.885	12,95
2020	2.107.275	9,50
2021	1.504.992	7,5
2022	1.058.315	3,5

Zadłużenie Gminy na koniec 2022 wyniosło 1 058 315,03 zł, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosło 292,35 zł.

16. Mienie Gminy

Poza urządzeniami infrastruktury, Gmina Przyrów posiada szereg nieruchomości, m.in. takich, jak: budynek UG, budynki szkół w Przyrowie, Woli Mokrzkiej, Zalesicach, Zarębicach, świetlice wiejskie w Sygontce oraz Sierakowie, przedszkole w Przyrowie, budynek Ośrodka Zdrowia i apteki, budynek administracyjno – biurowy po GS, szatnia Klubu Sportowego „Piast Przyrów”, plac z wiatami przeznaczony na zbył lokalnych produktów i usług, plac po obwodzie drogowym w Juliance, budynek w Juliance, blok w Zalesicach, plac i wiaty magazynowe oraz budynek po byłej piekarni w Przyrowie.

Łączna powierzchnia gruntów posiadanych przez Gminę to 268,1322 ha. W roku 2022 przejęto 10 nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 3,1549 ha. Gmina przejęła na podstawie decyzji – 5 nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 2,0872 ha,

na podstawie umowy kupna sprzedaży – 1 nieruchomość gruntową o powierzchni 0,4501 ha, w wyniku zamiany nieruchomości przejęto 4 nieruchomości o łącznej powierzchni 0,6176 ha. Na podstawie umowy zamiany oraz umowy sprzedaży zbyto 2 nieruchomości gruntowe o łącznej powierzchni 2,2136 ha. Ponadto wpisano Gminę Przysów, jako władającego na zasadach samoistnego posiadania nieruchomością na podstawie decyzji Starosty Częstochowskiego – 6 nieruchomości o łącznej powierzchni 0,6990 ha.

**WARTOŚĆ NETTO CAŁEGO MIENIA GMINY WG DANYCH ZBIORCZYCH
BILANSOWYCH ZA 2022 R.**

Majątek trwały	Wartość
Grunty	3 440 258,29
Budynki, lokale o obiekty inżynierii lądowej	27 489 490,83
Urządzenia techniczne i maszyny	2 199 974,22
Środki transportu	78 300,58
Inne środki trwałe umarzane stopniową amortyzacją	25 815,02
Ogółem środki trwałe	33 233 838,94
Wart. n i p (programy i licencje)	26 998,50,00

Wartość księgowa mienia całkowicie umorzonego, tzw. wyposażenia we wszystkich jednostkach, wynosi 1 518 822,99 zł (sprzęt poniżej 10.000,00 zł)

Środki trwałe, które zwiększyły wartość mienia w stosunku do roku 2021:

- Grunty o kwotę 126 583,25 zł.
- Budowle o kwotę 997 368,35 zł, co stanowi wartość budynków na zakupionej działce w m. Julianka; zagospodarowanie i doposażenie boiska sportowego „Brzózki” w m. Przysów; przebudowy i budowy dróg gminnych; nieodpłatne nabycie prawa własności na podstawie Decyzji Wojewody Śląskiego; przyjęcie oświetlenia dla pieszych przy DW-793 oraz parking z wjazdem przy budynku handlowo-usługowym przy ul. Rynek w m. Przysów.

- Urządzenia techniczne i maszyny o kwotę 89 015,05 zł, co stanowi wartość zakupu i montażu pieca w budynku gminnym przy ul. Św. Mikołaja w m. Przyrów; zakup zasilacza awaryjnego oraz serwera do serwerowni Urzędu Gminy w Przyrowie..

Wartość wyposażenia i drobnego sprzętu zwiększyła swoją wartość o kwotę 388 976,83 zł.

Dochody związane z mieniem wykonane w 2022 roku:

- najem lokali mieszkalnych i użytkowych – 138 332,43 zł.
- odsetki od czynszu mieszkaniowego i użytkowego 49,10 zł;
- użytkowanie wieczyste – 420,00 zł.
- czynsze ob. łowieckich i gruntów rolnych – 27 012,63 zł.
- trwały zarząd – 314,85 zł.

17. Zakup preferencyjnego paliwa stałego (węgla kamiennego) z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych z terenu gminy Przyrów

W roku sprawozdawczym Gmina Przyrów przystąpiła do działań w zakresie zakupu preferencyjnego paliwa stałego (węgla kamiennego) z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych z terenu Gminy Przyrów do dnia 31 grudnia 2022 r., na podstawie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2236). W okresie od października 2022 r. trwały wzmożone prace nad jak najbardziej spawanym systemem działania i komunikacji między Gminami, Województwem, a podmiotem wprowadzającym paliwo stałe na rynek. Gmina Przyrów podjęła rozmowy i negocjacje zarówno z podmiotami wprowadzającymi, jak i firmami do obsługi technicznej działań, w celu zapewnienia mieszkańcom dostępu do paliwa stałego. Finalnie najkorzystniejsze oferty zostały wynegocjowane z Polską Grupą Górniczą S.A. z siedzibą w Katowicach pod adresem ul. Powstańców 30, 40-039 Katowice (podmiot wprowadzający na rynek paliwo stałe) oraz z miejscowym przedsiębiorstwem Centrum Ogrodniczym Aronia Katarzyna Ciepielska ul. Mickiewicza 54A; 42-230 Koniecpol (tzw. podmiot trzeci). Głównymi zadaniami Centrum Ogrodniczego Aronia były pośrednictwo w sprzedaży paliwa stałego polegające na dostarczaniu z kopalni, magazynowaniu, rozważaniu i rozwożeniu zamówionego przez Gminę paliwa stałego od podmiotu wprowadzającego do mieszkańców Gminy, którzy zakupili paliwo stałe przez Gminę Przyrów. Równocześnie rozpoczęto przyjmowanie wniosków o zakup paliwa stałego przez gospodarstwa domowe z terenu Gminy Przyrów. Niezwłocznie po podpisaniu umów złożono zamówienie na paliwo stałe do PGG S.A. Zgodnie z ofertą i na podstawie złożonych wniosków oraz możliwości produkcyjnych

w ilościach: Ekogroszek Karlik 81 ton oraz węgiel orzech 216 ton. Do dnia 31.12.2022 r. PGG S.A. dostarczyło 79,52 ton Ekogroszku Karlik oraz 105,42 tony orzecha z zamówienia, natomiast Gmina Przyrów zrealizowała dostawy do mieszkańców w 100% dostarczonego paliwa stałego. Ilości pozostałe z zamówienia dostarczono z PGG S.A., a następnie do mieszkańców Gminy na początku roku 2023.

18. Inwestycje gminne zrealizowane w roku 2022

W roku sprawozdawczym Gmina Przyrów zrealizowała następujące inwestycje:

1. „Budowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Przyrów”

W styczniu 2022 r. ruszyła jedna z kluczowych inwestycji w gminie Przyrów pn. „Budowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Przyrowie”. Po przeprowadzonym postępowaniu przetargowym zgodnie z prawem zamówień publicznych, Gmina Przyrów rozpoczęła w 2022 roku realizację największej inwestycji od kilkunastu lat.

Realizacja inwestycji, w wyniku przetargu nieograniczonego, została powierzona firmie „Przem-Gri” z Olsztyna w woj. warmińsko-mazurskim, która przedstawiła najkorzystniejszą cenowo ofertę w wysokości 13 828 615,55 zł.

W styczniu 2022 r. podpisana umowa na wykonanie zadania.

Na realizację inwestycji Gmina Przyrów pozyskała rekordowe dofinansowanie w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład w kwocie **10 753 561,00 zł**.

Całkowity koszt realizacji zadania inwestycji to 14 003 890,55 zł.

Planowany termin zakończenia inwestycji to III kwartał 2023 r.

2. „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w msc. Bolesławów nr dz. 252, 897, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860 obr. Bolesławów, II droga o dł. 0,990 km”

W roku 2022 została zrealizowana inwestycja drogowa pn. „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w msc. Bolesławów nr dz. 252, 897, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860 obr. Bolesławów, II droga o dł. 0,990 km”.

- koszt ogólny zadania wynosi: 468 023,24 zł,
- kwota dofinansowania z FOGR: 198 000 zł.

W wyniku realizacji operacji powstała droga o długości 990 m.b.

3. „Poprawa dostępności do usług publicznych świadczonych przez Urząd Gminy Przyrów dla osób ze szczególnymi potrzebami”

W 2022 roku zakończył się remont schodów zewnętrznych i podestu prowadzących do budynku Urzędu Gminy, Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki oraz Urzędu Pocztowego w Przyrowie. Gminie Przyrów, po raz kolejny, udało się uzyskać dofinansowanie na realizację inwestycji z Europejskiego Funduszu Społecznego "Dostępny samorząd – granty" .

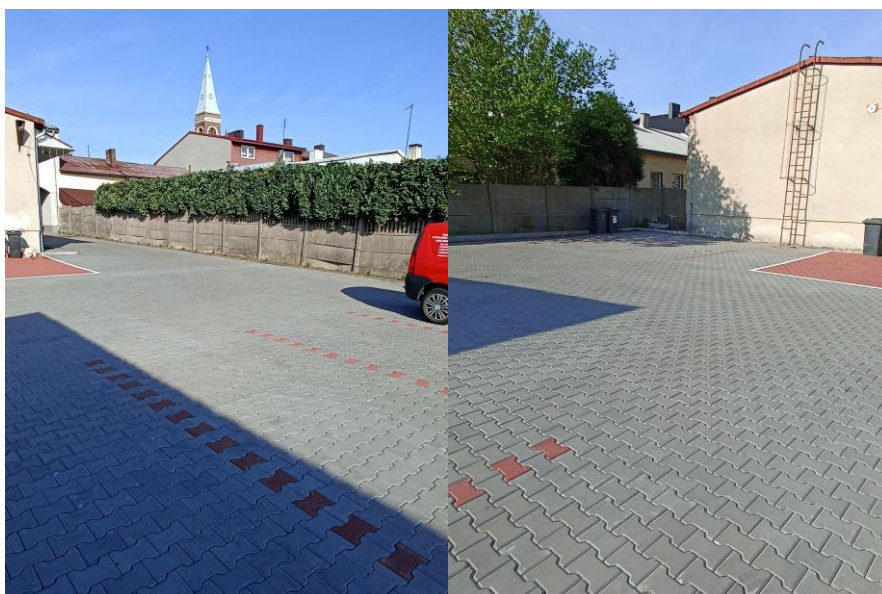
Gmina Przyrów na realizację projektu otrzymała grant w wysokości 188 580,00 zł.

4. Wyłożenie kostką brukową parkingu za budynkiem usługowo-administracyjnym w Rynku w Przyrówie

W roku sprawozdawczym została wykonana inwestycja polegająca na wyłożeniu kostką brukową parkingu za budynkiem usługowo-administracyjnym w Rynku w m. Przyrów. Z parkingu mogą korzystać mieszkańcy, pracownicy RLGD Jurajska Ryba oraz firm, które wynajmują lokale w tym budynku, a także członkowie Klubu Seniora, dzięki czemu nie blokują miejsc na ogólnodostępnym parkingu na Rynku.

Koszt wykonania robót wyniósł 50 000 zł.

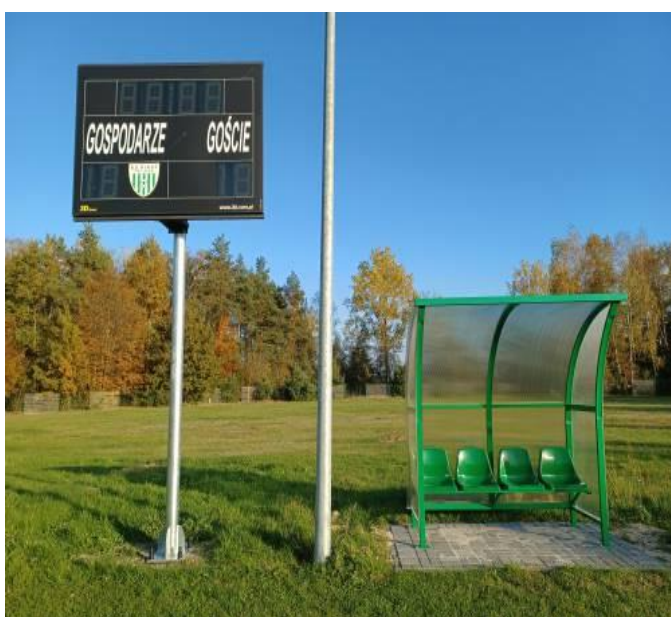

5. "Doposażenie w niezbędną infrastrukturę zewnętrznego boiska sportowego, zlokalizowanego na terenie rekreacyjno-sportowym "Brzózki" w miejscowości Przyrów".

Gmina Przyrów otrzymała pomoc finansową w formie dotacji celowej, ze środków Województwa Śląskiego, w ramach Marszałkowskiego Konkursu "Inicjatywa Sołecka" w 2022 roku w kwocie 59 400 zł.

Całkowity koszt zadania wyniósł 120 073,15 zł.

Realizacja zadania przyczyniła się do wzrostu atrakcyjności przestrzeni publicznej, poprawy warunków życia mieszkańców oraz stworzenia warunków do uprawiania sportu, co wpłynęło na kształtowanie świadomości obywatelskiej oraz integrację mieszkańców sołectwa Przyrów.

6. „Iluminacja zabytkowego Kościoła pw. Św. Mikołaja w Przyrowie”

W wyniku otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych z zakresu kultury sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w 2022 roku - Gmina Przyrów przeznaczyła 25 000,00 zł na realizację zadania przez Parafię Rzymsko-Katolicką pw. Św. Doroty w Przyrowie pn. "Iluminacja zabytkowego Kościoła pw. Św. Mikołaja w Przyrowie".

W ramach projektu zostały zrealizowane zadania mające na celu:

- zachowanie i promowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego, w tym poprzez budowę instalacji elektrycznej dla iluminacji oświetlenia zabytkowego kościołka p.w. św. Mikołaja w Przyrowie.
- wzmocnienie tożsamości mieszkańców z własnym regionem, tradycją i dziedzictwem kulturowym – jako narzędzia służącego zaspokajaniu potrzeb społecznych,
- zwiększenie dostępności do zasobów lokalnego dziedzictwa i promowanie walorów kulturowych w Gminie Przyrów ,
- podniesienie atrakcyjności regionu oraz zwiększenie oferty turystycznej i kulturowej, m.in. poprzez promocje lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego.

6 grudnia 2022 r. podczas corocznej mszy świętej koncelebrewanej przez Proboszcza Parafii ks. Pawła Lesiakowskiego i Kanonika ks, Antoniego Kaczmarka w Kościele pw. Św. Mikołaja w Przyrowie, zostało zaprezentowane wykonanie podświetlenia Kościółka Św. Mikołaja.

7. Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – 2022 r.

Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych ma na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych przez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez JST i ich związki. Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne udzielane przez BGK.

W 2022 roku z środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych Gmina Przyrów otrzymała następujące dofinansowania:

- **EDYCJA II - 9 870 000,00 zł** na inwestycje pn. :
 1. Modernizacja infrastruktury społecznej poprzez zakup i wyposażenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w samochody ratowniczo-gaśnicze w Gminie Przyrów.
 2. Budowa Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem w gminie Przyrów.
 3. Przebudowa dróg gminnych i mostu na terenie Gminy Przyrów.

Rządowy Fundusz Polski Ład
Program Inwestycji Strategicznych – II Edycja

Gmina Przyrów

Otrzymała 9 870 000 zł

1. Modernizacja infrastruktury społecznej poprzez zakup i wyposażenie jednostek OSP w samochody ratowniczo-gaśnicze - 1 700 000 zł

2. Budowa Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem - 2 850 000 zł

3. Przebudowa dróg gminnych i mostu - 5 320 000 zł

POLSKI ŁAD

- **EDYCJA III PGR - 2.000.000,00 zł** na inwestycje pn. :
 1. „Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego w Zalesicach wraz z budową budynku zaplecza szatniowo–sanitarnego boiska sportowego w Przyrowie.”Termin realizacji projektów zaplanowano na lata 2023-2024.

8. Projekt "Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR"

W 2022 roku Gmina Przyrów na realizację projektu otrzymała grant w wysokości 90 220,00 zł (100% kosztów kwalifikowanych).

Dofinansowanie zostało przeznaczone na zakup sprzętu komputerowego wraz z urządzeniami peryferyjnymi i akcesoriami oraz niezbędnym oprogramowaniem, umożliwiającym pracę zdalną, w tym niezbędne akcesoria i oprogramowanie dla osób z niepełnosprawnościami. Sprzęt otrzymało 18 uczniów z terenu Gminy Przyrów.

9. Projekt „Pod biało-czerwoną”

Gmina Przyrów w ramach projektu „Pod biało-czerwoną” w 2022 r. pozyskała środki z dotacji celowej w kwocie 8 000,00 zł na realizację inwestycji w zakresie zakupu masztu i flagi oraz jej instalacji.

Projekt „Pod biało-czerwoną” zakładał sfinansowanie przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zakupu masztów i flag w każdej z gmin w Polsce, której mieszkańcy dołączą do projektu. W Gminie Przyrów maszt i flaga zostały zamontowane przed budynkiem Strażnicy OSP w Przyrowie. Celem projektu jest zjednoczenie mieszkańców naszego kraju i zachęcenie ich do patriotycznych postaw i dumy z bycia Polakami.

10. „Laboratoria Przyszłości”

W ramach rządowego Programu "Laboratoria Przyszłości" Gmina Przyrów otrzymała 60 000 zł. Wsparcie finansowe przekazane zostało z przeznaczeniem dla Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Przyrowie na zakup pomocy do programowania, wyposażenia technicznego potrzebnego w kształtowaniu i rozwijaniu umiejętności manualnych i technicznych, umiejętności samodzielnego i krytycznego myślenia, zdolności myślenia matematycznego oraz umiejętności w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych, jak również pracy zespołowej, dobrej organizacji i dbania o porządek na stanowisku pracy oraz radzenia sobie w życiu codziennym. Pracownia została również wyposażona w akcesoria wykorzystywane przy nauce techniki.

11. Odnawialne Źródła Energii – "Zielona Jura - wzrost wykorzystania OZE w gminach Olsztyn, Przyrów, Dąbrowa Zielona"

W 2022 roku Gmina Przyrów otrzymała dodatkowe środki finansowe na Odnawialne Źródła Energii dla mieszkańców gminy Przyrów.

Łącznie gminy Olsztyn, Przyrów, Dąbrowa Zielona otrzymały 8 678 689,55 zł dofinansowania tj. 85% kosztów kwalifikowalnych inwestycji, na 491 szt. nowych instalacji

OZE w budynkach mieszkalnych.

Gmina Przyrów na ten cel otrzymała dofinansowania 2,4 mln zł. Pozwoli to na wybudowanie łącznie 137 instalacji tj.: instalacje fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, pompy ciepła c.w.u. i piece na biomasę. Planowane zakończenie projektu to 2023 rok.

12. Konserwacji zbiornika wodnego w Woli Mokrzeskiej

W grudniu 2022 roku została zakończona inwestycja w Woli Mokrzeskiej polegająca na konserwacji zbiornika wodnego w centrum miejscowości. Teren wokół stawu nabrął estetycznego wyglądu, a przede wszystkim został poprawiony poziom bezpieczeństwa mieszkańców przebywających i korzystających z terenu rekreacyjnego.

Inwestycja została powierzona do realizacji *Gminnemu Centrum Kultury i Bibliotece w Przyrowie*.

Całkowity koszt zadania wyniósł 98 619,09 zł

Przedsięwzięcie zostało dofinansowane za pośrednictwem Rybackiej Lokalnej Grupy Działania „Jurajska Ryba”. Kwota dofinansowania z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego wyniosła 48 400 zł.

Głównym celem operacji była poprawa infrastruktury turystycznej i odpoczynkowej na obszarze RLGD "Jurajska Ryba" poprzez konserwację zbiornika wodnego w miejscowości Wola Mokrzeska.

19. Wyróżnienia Wójta Gminy Przyrów – „Przyjaciel Gminy Przyrów”

W dniu 21 października 2022 roku, w sali konferencyjnej Urzędu Gminy odbyła się uroczysta XXXVII Sesja Rady Gminy Przyrów. Uroczysty charakter sesji wynikał z faktu, że po raz pierwszy Wójt Gminy Przyrów Robert Nowak wręczył wyróżnienia p.n.: „Przyjaciel Gminy Przyrów” za osiągnięcia i zasługi dla Gminy Przyrów, jako formę podziękowania i nagrody za pomoc i działalność na rzecz promocji rozwoju Gminy Przyrów.

Medal „Przyjaciela Gminy” wraz z Aktem Nadania otrzymali:

1. Ks. Kan. Antoni Kaczmarek – jako wyraz uznania za szczególne osiągnięcia i zasługi dla Gminy Przyrów poprzez promocję Gminy i utrwalanie jej historii.

2. Pan Szymon Giżyński – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej – jako wyraz uznania za szczególne osiągnięcia i zasługi dla rozwoju Gminy Przyrów.

3. Pan Ryszard Majer – Senator Rzeczypospolitej Polskiej – jako wyraz uznania za szczególne osiągnięcia i zasługi dla rozwoju Gminy Przyrów.

4. Pan Krzysztof Smela – Starosta Powiatu Częstochowskiego – jako wyraz uznania za szczególne osiągnięcia i zasługi dla Gminy Przyrów w dziedzinie wspierania działalności samorządowej.

5. Pan bryg. Marek Radosz – Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie – jako wyraz uznania za szczególne osiągnięcia i zasługi dla Gminy Przyrów w dziedzinie wspierania działalności samorządowej.

6. Firma „KABEX” MiK Bogunia Sp.j. – jako wyraz uznania za szczególne osiągnięcia i zasługi dla Gminy Przyrów w dziedzinie wspierania działalności społecznej.

7. Firma P.P.H.U. „GÓRSKI” s.c. – jako wyraz uznania za szczególne osiągnięcia i zasługi dla Gminy Przyrów w dziedzinie wspierania działalności społecznej.

20. Wniosek o nadanie statusu miasta miejscowości Przyrów

Obchodzony w 2019 roku Jubileusz 650 – lecia lokacji miasta Przyrowa przez Króla Kazimierza Wielkiego, historia Przyrowa, jak również dokonujące się w tej miejscowości na przełomie lat pozytywne przeobrażenia i zmiany, stały się powodem licznych refleksji dotyczących odzyskania praw miejskich dla miejscowości Przyrów.

Historię swojego powstania miasto Przyrów zawdzięcza Królowi Kazimierzowi Wielkiemu, który w dniu 15 marca 1369 roku, na zamku w Olsztynie, wydał Jakubowi Rechickiemu z Nagłowic przywilej lokacyjny miasta Przyrowa. Tak oto Przyrów stał się miastem i był nim przez 501 lat. Okres swej świetności jako miasta Przyrów przeżywał w XV, XVI i pierwszej połowie XVII w., kiedy to nastąpił znaczny jego rozwój i wzrost liczby mieszkańców. Gwałtowny upadek miasta natomiast miał miejsce w latach 1655 – 1660 w wyniku najazdu szwedzkiego.

Prawa miejskie Przyrów utracił po upadku powstania styczniowego. Dekretem cara Rosji Aleksandra II z dnia 13 lipca 1869 roku, małe miasta w Królestwie Polskim zostały pozbawione praw miejskich, przemianowane w osady i przydzielone do przyległych gmin wiejskich. Postanowienie o degradacji 16 miast w guberni piotrkowskiej, w tym miasta Przyrowa, wydane zostało 01 kwietnia 1870 roku, a weszło w życie 31 maja 1870 r. W ten sposób, założone przez Króla Kazimierza Wielkiego, miasto Przyrów zostało ukarane i upokorzone za udział jego mieszkańców w powstaniu.

Zachowane do dnia dzisiejszego: Przywilej lokacyjny miasta Przyrowa w tłumaczeniu z łaciny na język polski, pieczęć miasta Przyrowa z 1783 roku, mapa miasta Przyrowa z 1826 roku oraz bogata historia i szacunek do przodków są najlepszą motywacją do tego, by zainicjować działania i przywrócić miejscowości Przyrów utracone ponad 150 lat temu prawa miejskie.

W 2022 roku zostały zainicjowane działania na poziomie Gminy związane z nadaniem miejscowości Przyrów statusu miasta. Pierwszymi działaniami, które uruchomiły procedurę nadania miejscowości Przyrów statusu miasta, a właściwie odzyskania praw miejskich, było przyjęcie w dniu 21 października 2022 roku przez Radę Gminy Przyrów Uchwały Nr XXXVII/232/2022 w sprawie podjęcia działań zmierzających do nadania miejscowości Przyrów statusu miasta oraz Uchwały Nr XXXVII/233/2022 w sprawie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami Gminy Przyrów w sprawie nadania miejscowości Przyrów statusu miasta. Uchwałą określony został również wzór ankiety konsultacyjnej.

Wójt Gminy Przyrów w dniu 15 grudnia 2022 roku wydał Zarządzenie Nr OR.0050.112.2022 w sprawie określenia terminu przeprowadzenia konsultacji

z mieszkańcami gminy Przyrów w sprawie nadania miejscowości Przyrów statusu miasta, w którym określił termin trwania konsultacji: od 22 grudnia 2022 roku do 31 stycznia 2023 roku. Obwieszczeniem z dnia 21 grudnia 2022 roku Wójt Gminy Przyrów podał do wiadomości mieszkańców informację o terminie przeprowadzenia konsultacji oraz zasadach i trybie ich przeprowadzenia. Obwieszczenie w sprawie konsultacji zostało opublikowane na stronie internetowej Gminy Przyrów, na stronie BIP Urzędu Gminy, wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz przekazane sołtysom wszystkich sołectw z terenu Gminy w celu podania do wiadomości mieszkańców.

W dniu 14 grudnia 2022 roku Wójt Gminy Przyrów Zarządzeniem Nr OR.0050.111.2022 powołał Komitet Honorowy Do Spraw Odzyskania Praw Miejskich Miejscowości Przyrów. Tego samego dnia, w siedzibie Urzędu Gminy, odbyło się posiedzenie Komitetu, podczas którego, m.in.: omówiony został harmonogram działań związanych z procedurą złożenia wniosku w sprawie nadania miejscowości Przyrów statusu miasta.

21. Pomocy dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Rok 2022 nie był łatwym rokiem, po mijającym okresie pandemii, 24 lutego 2022 roku obudziliśmy się w całkiem innym świecie. Agresja Rosji na Ukrainę wyznaczyła nowe kierunki zadań dla samorządów, w tym i dla naszej Gminy Przyrów. I tym razem wszyscy wspólnie pokazaliśmy dobre serce. Gmina Przyrów w pierwszych dniach wojny przekazała 15 000 zł dla powiatu kołomyjskiego. Z tych środków zostały zakupione buty i mundury dla ukraińskich żołnierzy. Oprócz tego, już na samym początku mieszkańcy gminy okazali dobre serce i pomoc przekazując wiele darów – żywność, zestawy pierwszej pomocy i wyposażenie. Część z nich została rozdysponowana wolontariuszom, którzy w poszukiwaniu pomocy dotarli do Przyrowa, część została wysłana we współpracy z powiatem częstochowskim specjalnie zorganizowanym transportem.

Na terenie Gminy przygotowano również tymczasowe miejsca dla uchodźców. Na potrzeby utworzenia miejsc zakwaterowania dla ludności uchodźczej zakupiono piec do ogrzewania lokalu, zestawy pościeli oraz turystyczne łóżka polowe. Łączna liczba obywateli Ukrainy objętych pomocą w gminie Przyrów, którzy znaleźli schronienie w domach naszych mieszkańców wyniosła 28 osób.

Radni Gminy Przyrów, pracownicy biura obsługi rady oraz pracownicy Urzędu Gminy wraz z podległymi placówkami włączyli się w organizację pomocy dla najbardziej potrzebujących. Z zebranych środków zakupiono karimaty, śpiwory turystyczne oraz powerbanki solarne. Dziękuję Państwu za dobre serce .

Dystrybucja jodku potasu

W związku z wojną toczącą się na Ukrainie i możliwością wystąpienia zagrożenia radiacyjnego w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia czynnych elektrowni jądrowych, Rząd Polski podjął decyzję o dystrybucji tabletek jodku potasu na obszarze całego kraju. Dostarczony preparat stanowi rezerwę w zasobach Urzędu Gminy Przyrów. Docelowo preparat ten może być wydawany obywatelom w przypadku zagrożenia radiacyjnego, po przesłaniu stosownej informacji.

22. Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przyrowie jest jednostką organizacyjną Gminy, powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej należących do właściwości Gminy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Finansowanie zadań odbywa się ze środków budżetu państwa oraz Gminy.

W 2022 r. GOPS realizował zadania wynikające z niżej wymienionych ustaw:

- o pomocy społecznej,
- o systemie ubezpieczeń społecznych i powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym,
- o świadczeniach rodzinnych,
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- o systemie oświaty – w części dotyczącej stypendium i zasiłków szkolnych,
- o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- o Karcie Dużej Rodziny,
- o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- czyste powietrze,
- pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
- dodatek osłonowy
- dodatek węglowy
- dodatek w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw
- dodatek elektryczny
- rozporządzeń,
- innych ustaw.

Prawo do świadczeń pomocy społecznej

O pomoc finansową mogą ubiegać się osoby, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej. Pierwszy, podstawowy warunek dla wszystkich zasiłków, to trudna sytuacja życiowa osoby lub rodziny spowodowana: ubóstwem, sieroctwem, bezdomnością, bezrobociem, niepełnosprawnością, długotrwałą chorobą, problemami w rodzinach niepełnych, wielodzietnych itp.

Zadania własne Gminy z zakresu pomocy społecznej:

- zasiłki celowe i pomoc w naturze, z których skorzystało 20 osób - wypłacono kwotę 11 194 zł,
- udzielenie schronienia dla 1 osoby w schronisku dla osób bezdomnych „PANACEUM” –wydano kwotę 1 834 zł,
- dożywianie w szkołach, które przyznano dla 21 uczniów i zasiłki celowe na dożywianie uczniów uczęszczających do szkół oraz osób dorosłych – dla 43 osób. Pomoc była realizowana w ramach **Programu „Posiłek w szkole i w domu”**. Ogólny koszt realizacji programu wyniósł 45 379 zł, z czego kwota 18 151 zł, to środki własne Gminy stanowiące 40% całego zadania, natomiast 27 228 zł to kwota z dotacji celowej budżetu państwa stanowiąca 60% zadania.

GOPS realizuje Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – Podprogram 2021. W ramach programu w 2022 r. wydano ok. 4 ton artykułów żywnościowych (liczba paczek 333 szt.). Pomoc otrzymało 173 osób.

Usługi opiekuńcze u osób starszych i niepełnosprawnych wykonywane były u 20 podopiecznych. Ponadto GOPS przystąpił do „**Programu 75+**”, na realizację którego otrzymał kwotę 26 850 zł.

Przyznano zasiłki okresowe dla 13 osób, na łączną kwotę 19 236 zł. Głównymi przyczynami korzystania z zasiłków okresowych są: bezrobocie, długotrwała choroba i niepełnosprawność.

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt – 4 osoby – 130 808,62 zł.

Zadania zlecone w zakresie pomocy społecznej:

- zasiłki stałe – przyznane dla 25 osób na kwotę 296 891zł,

Zadania zlecone realizowane na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej:

- zasiłki rodzinne

- dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
 - samotnego wychowywania dziecka;
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
 - rozpoczęcia roku szkolnego;
 - na pokrycie wydatków związanych z podjęciem nauki poza miejscem zamieszkania;
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej /troje dzieci i więcej/;
 - urodzenia dziecka.
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- zasiłek pielęgnacyjny;
- świadczenie pielęgnacyjne;
- zasiłek dla opiekunów;
- specjalny zasiłek opiekuńczy;
- świadczenie rodzicielskie;
- zaliczka alimentacyjna;
- świadczenie „pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – 500+”;
- zadania określone w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych i powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia – 41 337,24 zł.

Składki na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne – 72 711 zł. Łączna składka na ubezpieczenie -141 510,24

Świadczenie wychowawcze – wypłacono do 31.05.2022r. na kwotę 1 388 515,92 zł.

Mieszkańcy naszej Gminy korzystali z następujących świadczeń:

- z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami – 67 rodzin, w tym „becik”- 20 rodzin ,wypłacono kwotę -232 715 zł,
- z zasiłku rodzinnego „złotówka za złotówkę” – 29 rodzin, wypłacono kwotę – 18 560,71 zł,
- z zasiłku pielęgnacyjnego – 64 osoby, wypłacono kwotę – 164 902 zł,
- ze świadczenia pielęgnacyjnego – 29 osób, wypłacono kwotę – 633 682 zł
- ze specjalnego zasiłku opiekuńczego – 0,
- ze świadczenia rodzicielskiego – 6 osób, wypłacono kwotę -62 029 zł,
- z zasiłków dla opiekunów – 0.

Na ww. świadczenia wypłacono kwotę 1 111 888,71 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono 19 osobom na łączną kwotę 80 150 zł.

Kwoty zwrócone w 2022 r. przez dłużników alimentacyjnych, z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wynoszą wraz z odsetkami 7 264,50 zł, z czego dochody budżetu gminy stanowią kwotę 1 111,92 zł. Pozostałą kwotę wraz z odsetkami, zwrócono do budżetu państwa.

Postępowanie w sprawie dłużników alimentacyjnych przeprowadzono u 24 osób.

Zadania określone w ustawie o systemie oświaty – pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym – stypendia i zasiłki szkolne.

Stypendium otrzymało 5 uczniów na ogólną kwotę 3 600,00 zł, w tym z dotacji 2 560,00 zł, a z środków własnych gminy 1 040,00 zł.

Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rozdzieliła kompetencje gminy i powiatu.

Regulacja prawna na poziomie samorządu gminnego wprowadziła m.in. asystenta rodziny, jako dodatkowe wsparcie adresowane do rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze. GOPS w Przyrowie zatrudnia asystenta rodziny. Opieką asystenta rodziny objętych zostało 8 rodzin, w tym 18 dzieci.

Zgodnie z ustawą, ośrodek poniósł wydatki związane z utrzymaniem dzieci przebywających w rodzinie zastępczej (2 dzieci) na kwotę 4 973,11 zł.

Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie.

W 2022 r. do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Przyrowie wpłynęły 3 „Niebieskie Karty”, które zostały założone przez funkcjonariuszy Policji. Zakończono procedury dla 2 NK.

W 2022 r. pomocą społeczną zostało objętych 105 osób (liczba rodzin – 78), natomiast pracą socjalną zostało objętych 48 rodzin (liczba osób w rodzinie – 96) .

Klub „Senior+” działający w strukturach GOPS ogólna kwota poniesiona na opłaty i zajęcia wyniosła 63 949,59 zł. Z programu otrzymaliśmy 29 160,00 zł, środki własne 35 976,80 zł. Program obejmuje 30 uczestników. W ramach programu odbyły się cykliczne zajęcia dla seniorów: warsztaty z rękodzieła, zajęcia z fizjoterapeutą (masaże, ćwiczenia ogólnousprawniające), zajęcia muzyczne, teatralne, warsztaty kulinarne oraz cykliczne warsztaty z zakresu terapii zajęciowej.

Program Czyste Powietrze zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 2 października 2020r. w sprawie określenia wzoru żądania wydania zaświadczenia

o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wzoru tego zaświadczenia GOPS wydał w 2022 r. 16 zaświadczeń.

GOPS w Przyrowie w 2022 r. zatrudniał 11 pracowników, w tym: kierownika, 3 pracowników socjalnych, 3 opiekunki, główną księgową, 2 pracowników ds. realizacji świadczeń rodzinnych i dodatków, świadczenia wychowawczego, świadczeń pielęgnacyjnych, świadczenia Dobry Start, funduszu alimentacyjnego i postępowania wobec dłużników, 1 asystenta rodziny (1/2 etatu).

NOWE ZADANIA DLA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W PRZYROWIE W 2022 ROKU

GOPS przyznawał i wypłacał pomoc dla Ukraińskich uchodźców, którzy przed wojną uciekli do Polski, mogli liczyć na wsparcie finansowe. Wsparcie finansowe przybyłych do Polski ukraińskich uchodźców to element specustawy „o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa”. Przyjęty 12 marca dokument reguluje m.in. kwestie związane z legalnością pobytu naszych wschodnich sąsiadów w Polsce, a także określa formy wsparcia tych osób. Jednym z jej elementów jest świadczenie w wysokości 300 zł obywatelowi Ukrainy, który został wpisany do rejestru PESEL przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę. Świadczenie wypłacane jednorazowo przyznano dla 24 osób i wypłacono w 2022 r. kwotę 7 200,00 zł. Opłacano również posiłek w szkole dla 4 dzieci.

1. W dniu 17 grudnia 2021 r. weszła ustawa o dodatku osłonowym.

Dodatek osłonowy stanowi kluczowy element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który ma zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Zgodnie z zaproponowanymi przepisami przysługiwał on gospodarstwu domowemu, w którym przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

GOPS przyjął od stycznia do października 2022 roku **673** wniosków na dodatek osłonowy wypłacony w kwocie **439921,38 zł**.

2. W dniu 5 sierpnia 2022 r. weszła ustawa o dodatku węglowym (Dz.U. 2022 poz. 1692 ze zm.)

Z dodatku węglowego mogą skorzystać gospodarstwa domowe, w których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającym co najmniej 85% węgla

kamiennego.

GOPS od miesiąca sierpnia do 31 grudnia 2022 roku przyjął **1297** wniosków na dodatek węglowy, wypłaconych zostało **1108** wniosków na kwotę **3 324 000,00 zł**.

3. 21 września 2022 r. w życie weszły rozporządzenia ministra klimatu i środowiska w sprawie wniosków o dodatki na zakup opału dla gospodarstw domowych i podmiotów wrażliwych dotyczące niektórych źródeł ciepła. Ustawa z dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U., poz.1967 ze zm.)

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

1) kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo 2) kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo 3) kocioł olejowy.

Dodatek dla gospodarstw domowych **nie przysługiwał gospodarstwom domowym objętym pozytywnie rozpatrzonym wnioskiem o wypłatę dodatku węglowego.**

Dodatek dla gospodarstwa domowego wynosił:

1) **3000 złotych** - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;

2) **1000 złotych** - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;

3) **500 złotych** - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;

4) **2000 złotych** - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

W GOPS od września do 30 listopada 2022r. zostało złożonych **92** wniosków na dodatek do niektórych źródeł ciepła, wypłaconych zostało **91** wniosków na kwotę **196 500,00 zł**.

4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przyrowie od 1 grudnia 2022 roku przyjmuje wnioski na dodatek elektryczny. Jego rolą jest wsparcie gospodarstw domowych w związku z koniecznością zakupu energii elektrycznej w sytuacji jej rosnących cen.

Dodatek elektryczny to jednorazowe wsparcie finansowe dla odbiorców, dla których głównym źródłem ogrzewania jest energia elektryczna, wchodzi w życie na mocy ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców

energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. 2022 r. Poz. 2127).

Dodatek wynosi:

- 1 000 zł – dla gospodarstw domowych zużywających do 5 MWh rocznie,
- 1 500 zł – dla gospodarstw domowych zużywających powyżej 5 MWh rocznie (warunkiem jest załączenie potwierdzenia przekroczenia 5 MWh wysokości rocznego zużycia za rok 2021).

Wnioski można było składać w gminach właściwych ze względu na miejsce zamieszkania, od 1 grudnia 2022 r. do 1 lutego 2023 r. Dodatek elektryczny wypłacany był do 31 marca 2023 r. (złożonych 8 na kwotę 10 000 zł).

Ogółem wydatki na realizację zadań własnych i zleconych GOPS w Przyrowie w 2022 r. wyniosły:

Zadania zlecone § 2010	- 1775906,01
§ 2060	- 1388515,92
Zadania dofinansowane z § 2030	- 344915,53
Zadania własne	- 802807,20
– F pomocy	- 9473,00
– F Covid	- 3590910,00
RAZEM:	7 912 527,66

23. Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Przyrowie

Gmina Przyrów od 1 stycznia 2022 roku na podstawie Uchwały nr XXIX/187/2021 Rady Gminy Przyrów z dnia 28 grudnia 2021 roku w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury, Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej - prowadzi Gminne Centrum Kultury i Bibliotekę w Przyrowie, w którym zatrudnionych jest sześć osób działalności merytorycznej, tj. dyrektor i instruktorzy ds. kulturalno – oświatowych – bibliotekarze, co stanowi 4,5 etatu, 0,75 etatu obsługa księgową i pracownik gospodarczy oraz instruktorzy do prowadzenia zespołów i kół zainteresowań, wynagradzani za godziny pracy.

W roku 2022 GCKiB zrealizowało następujące inicjatywy:

- III Powiatowy Konkurs Plastyczny – „Anioł Bożonarodzeniowy z masy solnej”- w konkursie reklamowanym we wszystkich gminach powiatu częstochowskiego wzięło udział 240 uczestników nadesłano 285 prac z czego nagrodzonych i wyróżnionych przez jury zostało 85. Uroczyste wręczenie nagród rzeczowych dla dzieci i

młodzieży oraz finansowych dla uczestników w kategorii dorosłych miało miejsce w dniu 13.01.2023 r. z udziałem przedstawicieli władz Gminy Przyrów, Regionalnego Ośrodka Kultury w Częstochowie, oraz współpracującego przy realizacji i ocenie prac konkursowych przedstawiciela Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego Oddział w Częstochowie.

- Akcja zima – Ferie Zimowe 2021.
Zajęcia świetlicowe (blok gier i zabaw), zajęcia plastyczne, zajęcia taneczne dla członków ZPiT oraz w ramach współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Częstochowie i MUKIS warsztaty filmowe i grafiki komputerowej.
- Gminny Konkurs Recytatorski, organizowany w ramach eliminacji do XXXIV Regionalnych Spotkań z Poezją i Prozą "wrażliwość na słowa";
- 31.03. 2022 r. – Międzynarodowy Dzień Poezji organizacja wydarzeń kulturalno – oświatowych, czytanie poezji, spotkanie z autorką tomików wierszy z naszego regionu.
- XIV Powiatowy Konkurs Plastyczny na: Pisanek, Palmę, Kartkę oraz Stroik Wielkanocny, adresowany do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych z terenu regionu częstochowskiego. Na konkurs wpłynęło około 360 prac z 9 gmin. Wśród nadesłanych prac znaczną część stanowiły prace członkiń kół gospodyń wiejskich z terenu Gminy Przyrów i Powiatu, a także prace wychowanków Domów Pomocy Społecznej funkcjonujących w gminach ościennych.
- Pozostając w tematyce warsztatowo konkursowej organizacja warsztatów trwających praktycznie cały 2022 rok – warsztaty czytelniczo – plastyczne dla dzieci i młodzieży pt. „ Moje obrazy historie z książek w kalendarzu gminnym”. Warsztaty polegające na czytaniu książek i pokazaniu zawartych historii w postaci rysunków. W warsztatach brali udział uczniowie szkół podstawowych z terenu naszej Gminy. Najlepsze, wybrane przez komisję prace znalazły się w kalendarzu na 2023 rok wydrukowanym w nakładzie tysiąca egzemplarzy.
- Warsztaty z dziennikarstwa i programowania realizowane ze środków unijnych w okresie od czerwca 2022 do stycznia 2023 roku. Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem robotów ,klocków, kamer i gier interaktywnych. Zajęcia przeprowadzone podczas 15-tu dwugodzinnych warsztatów w dwóch grupach warsztatowych z osobna dla grupy dziennikarskiej i programowania. Warsztaty

prowadzone przez pracowników Samorządowych Instytucji Kultury we współpracy z trenerami, w siedzibie GCKiB, jak również wyjazdowe w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Zalesicach.

- Po raz pierwszy w 2022 roku, podczas Dożynek Gminnych, zorganizowany został konkurs na Najładniejszą dekorację dożynkową wsi – sołectwa, który spotkał się z zaangażowaniem większości sołectw, a poziom artystyczny i pomysłowość wykonawców przerosła najśmielsze oczekiwania komisji oceniającej i mieszkańców.
- Organizacja imprezy interdyscyplinarnej z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka dla dzieci z przedszkoli i szkół podstawowych z terenu Gminy. W programie spotkanie autorskie, czytanie bajek dla najmłodszych i ich ilustracja, ściana wspinaczkowa, zjeżdżalnie oraz mała gastronomia.
- Współorganizacja XVII Międzygminnego Przeglądu Zespołów Folklorystycznych i Ludowych Gmin Dąbrowa Zielona, Janów, Mstów, Olsztyn i Przyrów. W przeglądzie udział wzięły zespoły ludowe, zespoły KGW z terenu wyżej wymienionych gmin, celem konkursu było propagowanie kultury ludowej i rodzimego folkloru oraz integracja środowisk wiejskich. Wszystkie uczestniczące zespoły za prezentacje artystyczne zostały nagrodzone dyplomami i nagrodami finansowymi, wręczenia których dokonali władarze gmin w asyście zaproszonych gości.
- II dekada czerwca 2022 r.:
- Koncert „Dzieci rodzicom” w wykonaniu uczniów-uczestników zajęć muzycznych prowadzonych przez GCKiB. Koncert uświetnił występ instruktora prowadzącego zajęcia i zaprzyjaźnionych absolwentów szkół muzycznych z Częstochowy i Radomska.
- Powitanie lata na terenie rekreacyjnym nad rzeką Wiercicą - w programie turniej sołectw w plażowej piłce siatkowej o Puchar Wójta Gminy Przyrów, Inscenizacja sobótkowa w wykonaniu zespołu Pieśni i Tańca „Przyrowskie nutki” ,stoiska gastronomiczne, miejsca do rekreacji i grillowania, dla miłośników tańca dyskoteka.
- I dekada lipca 2022 r.:
- Organizacja wyjazdu rekreacyjnego do Parku Wodnego w Tarnowskich Górach dla członków kół zainteresowań działających w ośrodku.

- Wrzesień 2022 roku - na terenie rekreacyjno-sportowym „Brzózki” Gminne Centrum Kultury i Biblioteka zorganizowało festyn dożynkowy „Dożynki Gminne Przyrów 2022” podczas, którego zgodnie z tradycją barwny korowód dożynkowy, składający się z delegacji poszczególnych sołectw wręczył wieńce uwite ze świeżo zebranych zbóż na ręce włodarzy naszej Gminy. W roku sprawozdawczym sołectwa nagrodzone zostały nagrodami finansowymi i okolicznościowymi dyplomami za udział w konkursie na „ Najładniejszą Dekorację Dożynkową sołectwa – wsi” oraz wieniec dożynkowy. Festyn dożynkowy obfitował w wiele imprez towarzyszących między innymi: turniej sołectw, kącik czytelniczy, malowanie twarzy i atrakcje dla najmłodszych, występy sceniczne zespołów śpiewaczych, klubu seniora oraz koncert gwiazdy wieczoru zespołu „ Zajefajni „
- Noc Bibliotek – Noc bibliotek w GCKiB jak w całym kraju odbyła się 29.X.2023 r. Trzy kolejne grupy wiekowe i tematyczne odbyły Spotkania Autorskie z Jackiem Lapińskim, po których trwały ożywione dyskusje i został nawiązany bardzo dobry kontakt pomiędzy pisarzem a czytelnikami.
- Współorganizacja Powiatowego Konkursu Plastycznego pt „ Cztery Pory Roku Oczami Dziecka” .Ilość prac nadesłanych, to 733 prace plastyczne. .Wystawa wszystkich prac i ocena jury miała miejsce w pomieszczeniach GCKiB, natomiast uroczystego wręczenia nagród w obecności przedstawicieli samorządów dokonano w sali sesyjnej Starostwa Powiatowego w Częstochowie.
- III dekada października 2022 r.:
- Warsztaty florystyczne dla kół gospodyń wiejskich pt. „ Dekoracje związane z okresem Wszystkich Świętych”. Zajęcia przeprowadzone w grupach zgodnie z zaleceniami pandemicznymi. Przedsięwzięcie realizowane przy współpracy z ŚODR w Częstochowie.
- XIII Powiatowy Turniej Piłki Ręcznej Dziewcząt o Puchar Starosty Częstochowskiego pod Patronatem Wójta Gminy Przyrów. Ze względu na liczne zachorowania i kwarantanny zawodników z gmin biorących udział w turnieju – przełożony i zrealizowany w kwietniu 2022 roku zamiast w listopadzie 2021 roku.
- II dekada grudnia 2022 r.:
- Warsztaty florystyczne organizowane w poszczególnych sołectwach Gminy Przyrów zatytułowane „ Stroik Bożonarodzeniowy i inne ozdoby świąteczne”.

Zajęcia w formie nieodpłatnej, zostały sfinansowane z dotacji podmiotowej GCKiB. Warsztaty zostały zrealizowane przy współpracy z ŚODR w Częstochowie.

- Koncert Bożonarodzeniowy w wykonaniu uczniów zajęć muzycznych pt. „Polskie kolędy i pastorałki”. W programie widzowie mogli zobaczyć występy indywidualne uczniów, występ grupowy oraz wspólne kolędowanie dzieci, rodziców i zaproszonych członków rodzin.

Organizacja omawianych wydarzeń przez GCKiB wiąże się z wykorzystaniem wszystkich zasobów ludzkich instytucji i ciągłej współpracy całej kadry GCKiB. Działania związane ściśle z działem czytelniczo-bibliotecznym wymagają współpracy całej kadry instytucji.

I tak oprócz wspomnianej Nocy Bibliotek, Międzynarodowego Dnia Poezji, czy Spotkań autorskich miały miejsce – liczne lekcje biblioteczne, m.in.: Obchody Międzynarodowego Dnia Książki i Praw Autorskich- 15 osób, Tydzień Bibliotek - 14 osób, Tydzień czytania dzieciom - 18 osób, Dzień kropki- 65 osób, Narodowe Czytanie - 21 osób, Poznajemy Komiks - 19 osób ,Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek-21 osób, Dzień Pluszowego Misia - 21 osób.

W roku 2022 dział czytelniczo-biblioteczny wzbogacił się o 554 woluminy, zakupiono zdalny dostęp do nowości wydawniczych za łączną kwotę 14729,10 zł, co stanowi około 20% wzrost w porównaniu do roku 2021. Z danych statystycznych przedstawionych przez Bibliotekę im Biegańskiego w Częstochowie wynika, że Gmina Przyrów zajmuje III miejsce w powiecie pod względem ilości woluminów na mieszkańca, III miejsce w wydatkach w przeliczeniu na mieszkańca oraz w wydatkach- zakupach wyposażenia, sprzętu multimedialnego, komputerowego po tak dużych i zamożnych gminach, jak Konopiska czy Poczesna. Liczba odwiedzin w odniesieniu do roku 2021 nieznacznie wzrosła, jednakże mimo otwarcia we wszystkie soboty była nieco niższa jak w okresie z przed pandemii, co jest tendencją ogólnokrajową.

W Gminnym Centrum Kultury i Bibliotece w Przyrowie w 2022 r oku działały następujące koła zainteresowań:

- ZPiT Przyrowskie Nutki” - dwie grupy wiekowe – 25 osób;
- koło plastyczne, skupiające około 15 uczestników;
- nauka gry na instrumentach – zajęcia indywidualne – 12 osób;
- zajęcia aerobiku – dla mieszkańców gminy Przyrów – 10 osób;
- zajęcia Edukido – robotyka w trzech grupach – 35 osób
- zajęcia JOGI – 35 osób.
- zespoły ludowe „Przywianki”, „Zalesianki”, „Cyganeczki” – 40 osób.
- nauka języka angielskiego dla dzieci aktywnych czytelników w dwóch grupach wiekowych, jako element promujący książkę i czytelnictwo.

Ponadto GCKiB współpracuje z Kołami Gospodyń Wiejskich, działającymi na terenie Gminy:

- KGW Zarębice,
- KGW Przyrów,
- KGW Sygontka,
- KGW Zalesice.
- KGW Staropole
- KGW Wiercica

Współpraca polega głównie na wsparciu merytorycznym, kadrowym, sprzętowo-materiałowym, a także finansowym przy organizacji przedsięwzięć artystycznych, warsztatowych i rekreacyjnych w swoich miejscowościach.

Gminne Centrum Kultury i Biblioteka prowadzi ścisłą współpracę z Krajową Radą Izb Rolniczych w zakresie reklamy, organizacji i rekrutacji uczestników zimowisk oraz wypoczynku wakacyjnego.

Równie owocną współpracę przy organizacji turniejów i konkursów o zasięgu powiatowym a także regionalnym GCKiB prowadzi ze Starostwem Powiatowym oraz Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Częstochowie.

GCKiB ściśle współpracuje z Biblioteką Śląską w Katowicach oraz Biblioteką Publiczną w Częstochowie w zakresie szkoleniowym, instrukcyjno-metodycznym i sprawozdawczym.

W ramach współpracy ze Śląskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Częstochowie oraz Kołami Gospodyń Wiejskich zorganizowane zostały trzy wycieczki turystyczno – krajoznawcze, z których skorzystały członkinie kół z terenu gminy Przyrów.

24. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Przyrów na lata 2016-2022

Gmina Przyrów realizuje PRL poprzez działania w zakresie rozbudowy infrastruktury oraz pozostałych spraw pozostających w kompetencji Gminy. Szczegółowe działania przedstawione zostały w poszczególnych rozdziałach raportu.

25. Strategia Rozwoju Gminy Przyrów na lata 2023 – 2030

W 2022 roku rozpoczęły się prace związane z opracowaniem Strategii Rozwoju Gminy Przyrów na lata 2023 – 2030. Działania w tym zakresie zostały zainicjowane podjętą przez Radę Gminy Przyrów w dniu 28 czerwca 2022 roku Uchwałą Nr XXXIV/219/2022 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Przyrów na lata 2023 – 2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji. Zarządzeniem Nr OR.0050.8.2023 z dnia 27 stycznia 2023 roku Wójt Gminy Przyrów ogłosił konsultacje projektu Strategii, które trwały od 30 stycznia 2023 r. do 06 marca 2023 roku. Projekt dokumentu został wyłożony do publicznego wglądu w budynku Urzędu Gminy Przyrów oraz opublikowany na stronie internetowej Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy. Konsultacje zostały przeprowadzone na zasadzie wyrażania opinii i uwag do projektu Strategii w formie pisemnej oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Sprawozdanie z przebiegu dotychczasowych prac oraz wyników przeprowadzonych konsultacji społecznych, dotyczących projektu Strategii, zostało opublikowane na stronie internetowej Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu. Zakończenie prac związanych z opracowaniem Strategii planowane jest w terminie do 30 czerwca 2023 r. .